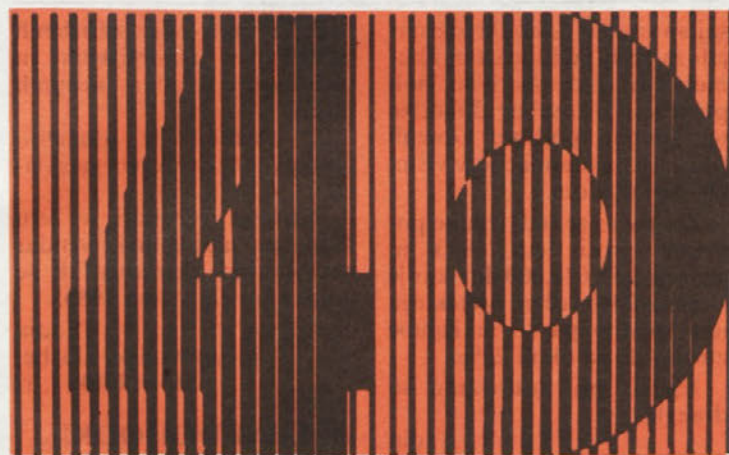

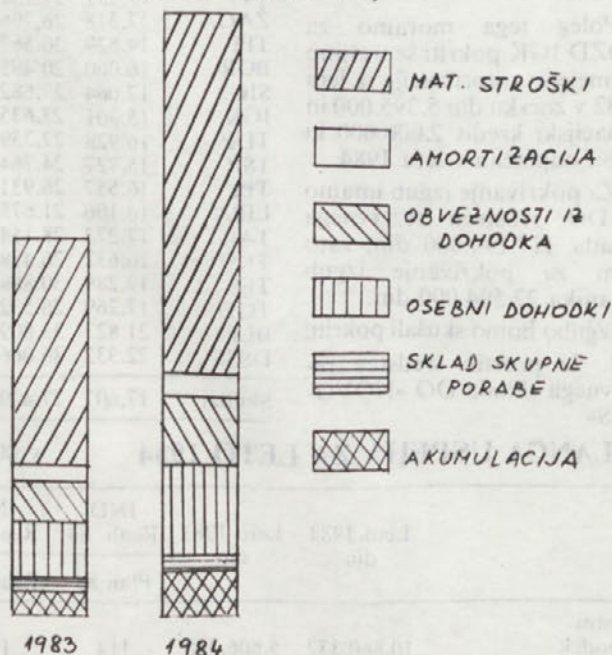
straža pri novem mestu,
leto XXIII

8. marec 1985
številka 2

Glasilo ureja uredniški odbor: Alfonz Sterbenc (glavni in odgovorni urednik), Vladimir Bajc, Ivan Balog, Marjan Grabnar, Alenka Gorše, Vanja Kastelic, Mladen Majster, Jadran Snidaršič, Marko Svent in Igor Vizjak. Izdaja delovna organizacija Novoles, lesni kombinat n. sol. o. Novo mesto — Straža. Glasilo izhaja mesečno v nakladi 3300 izvodov in je po mnenju sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije z odločbo številka 421/72 z dne 31. januarja 1978 oproščeno temeljnega prometnega davka. Stavak in prelom v DIC tozđ Grafika, tisk v tiskarni Novo mesto, v Novem mestu.

**STRUKTURA CELOTNEGA
PRIHODKA**
(BREZ INTERNE REALIZACIJE)

POMLAD V 8. MARCU

Zvončki, drobni zvončki,
že iz zemlje so pokukali,
danes vsi se veselijo,
ker za mamico cvetijo.

Draga mama,
še veliko srečnih dni,
zdravlja in vesolja,
še posebno na ta dan,
ko prav zate je izbran.

Mamici jih bom nabrala,
zraven ji poljub bom dala,
dala tudi bom roko
in povedala tako:

Urbančič Sabina, 5.a

V lanskem letu smo kljub težavam uspešno gospodarili

Leto 1984 beležimo kot prvo leto izvajanja stabilizacijskega programa v Jugoslaviji, kar je prav gotovo vplivalo na poslovanje naše delovne organizacije. Pri svojem delu smo sicer dosegli nekatere kvalitetnejše premike, vendar z doseženim prav gotovo ne moremo biti zadovoljni.

Vrednostno smo dosegli plan proizvodnje v DO z indeksom 96,5% in presegli fizični obseg proizvodnje v primerjavi z letom 1983 za 6,5%. Največji problemi nedoseganja proizvodnje so bili v TOZD BOR in LIPA, ki sta se skladno s sanacijskimi programi preusmerjali na novo vrsto proizvodnje. Zastoji so nastali zaradi preureditve poslovnih prostorov (opremljanje z novimi stroji), kakor tudi zaradi neutečenosti nove proizvodnje, ko produktivnost zaposlenih delavcev zaradi začetniških težav poprečno ni dosegla primerne ravni v letu 1984. Drugo področje, kjer nismo dosegli planirane proizvodnje, je kompleks lesne predelave in priprave surovin v Straži.

Kljub novi organiziranosti in večjim investicijskim posegom nismo dosegli željenih rezultatov in bo tu v l. 1985 prvenstveno potrebno usmeriti vse sile, da se ta kompleks uredi. Produktivnost se je v DO ob 5,5% večjem zaposlovanju dvignila le za 1% glede na leto 1985, kar je vsekakor malo, če upoštevamo vse investicije in druge tehnične izboljšave, ki smo jih izvedli v letu 1984. Nekoliko nižjo produktivnost beležimo tudi zaradi investicije v kerakril v Radatoviču, saj smo na tem področju že prej zaposlovali ustrezne kadre, ki pa zaradi investicije v teku še niso mogli dati proizvodnih rezultatov. Vsako novo izvajanje proizvodnje zahteva daljši čas uvajanja in prilagajanja.

Na prodajno-nabavnem področju smo v tem letu beležili le občasne motnje. Problematična je bila oskrba z lesnimi surovinami (hlodovina predvsem v začetku leta). Veliko več problemov na tem področju bi imeli, če ne bi imeli zgledno urejenih odnosov z GG Novo mesto, s katerim smo v letu 1984 podpisali tudi sporazum o dolgoročnem poslovno-tehničnem sodelovanju. Težave so bile tudi pri oskrbi surovin in materialov iz uvoza, ko smo po sistemu dolgih

uvoznih procedur le z maksimalno angažiranostjo uspeli zagotavljati materiale za nemoteno proizvodnjo. Po drugi strani pa tekem celega leta ni bilo opaziti večjih zastojev pri prodaji naših izdelkov. Prodaja je začela zaostajati nekoliko v zadnjih mesecih predvsem v TOZD IGK, ki je sicer dosegala plansko proizvodnjo in pa bistveno manjšo prodajo (v mesecu novembru le 37% proizvodnje). Nabavne in prodajne cene so se v letu 1984 proti 1983 povečale za približno 65%, tako da globalno v Novolesu nismo dosegli zapiiranja škarij nabavnih in prodajnih cen. V zadnjih mesecih smo ugotovili sicer nekoliko večji porast nabavnih cen od prodajnih, predvsem pri TOZD TKO, kateremu je takšno razmerje skoraj pobralo ves akumulirani ostanek dohodka v preteklih mesecih. Pri nabavi surovin in materiala se vse pogostejše pojavljajo zahteve po dodatnem združevanju finančnih sredstev (tako dinarskih kot tudi deviznih), ki jih moramo izvršiti, sicer pa ostanemo brez materiala za delo.

V letu 1984 smo si zastavili zelo ambiciozen plan izvoza v višini 18.426.000 USA dolarjev, realizirali smo ga pa le v višini 17.065.000 dolarjev, kar je 7% manj kot smo planirali in 23% več od preteklega leta. S takšnim stanjem prav gotovo ne moremo biti zadovoljni saj prav gotovo nismo izkoristili vseh možnosti, ki smo jih imeli za povečanje izvoza, predvsem v Ameriko. Teh možnosti nasploh ni izkoristila Jugoslavija, saj so nekatere manj pomembne dežele v izvozu pohištva na ameriški trg veliko bolj izkoristile konjunkturo in seveda nam zaostriale konkurenco.

Nasprotno izvozu pa je bil uvoz za 1% prekoračen glede na plan in smo ga dosegli v višini 6.306.000 USA dolarjev. Na leto 1983 je manjši za 11%. Preseganje uvoza gre predvsem zaradi večjega uvoza opreme, kot smo planirali, kar

(Nadaljevanje na 2. strani)

V lanskem letu smo kljub težavam uspešno gospodarili

(Nadaljevanje s 1. strani)

je vsekakor ugodno. Dosegli smo zelo ugodno pokritost uvoza z izvozom, ki je znašala:

v l. 1983 1,96 x
v l. 1984 2,70 x,

kar je za 38% bolje, kot v letu 1983, vendar pa nekoliko slabše, kot smo planirali. Omeniti moramo, da je takšna usmeritev v izvoz reševala domačo prodajo, saj smo zaradi tega več kapacitet usmerjali v izvoz. Od zunanjih prihodkov predstavljajo izvozni prihodki kar 43% in so se na leto 1983 povečali za 92%.

Zaposlenost smo v delovni organizaciji povečali 5,5% in je bilo povprečno v DO zaposlenih 2902 delavcev, ali 1% več kot smo planirali. Gibanje zaposlenosti je bilo naslednje:

	1983	1984
stanje 1.1.	2729	2793
prišli	545	764
odšli	481	511
stanje 31. 12.	2793	3046

Povprečno se je v l. 1984 zamenjalo 637 delavcev, kar je 22% glede na povprečno stanje. Fluktuacija delavcev je bila 15% večja kot v letu 1983. Ugotoviti moramo, da smo v letu 1984 zaposlovali dokaj neproduktivno, saj nove zaposlitve niso dale tistih rezultatov, ki smo si jih s planom zadali. Zaposlenost smo povečali nad planom, planske proizvodnje pa nismo dosegli.

Od skupnega plačanega delovnega časa je bilo le 80% časa prebitega na delu, razlike pa so takšne in drugačne odsotnosti. Zanimivo je, da se je močno povečala odsotnost zaradi bolezni do 30 dni (kar 10% večja od l. 83). Na bolniškem dopustu je bilo leta 1984 povprečno vsak dan 264 delavcev ali 9% vseh zaposlenih.

Celotni prihodek smo dosegli v višini 10.860.332.000 din, kar je za 94% več od preteklega leta. Indeks je velik zaradi močno povečane interne realizacije, ki je bila v delovni organizaciji 2.377.632.000 din. Celotni prihodek iz zunanjih prihodkov se je povečal le za 66%. Porabljena sredstva so se brez internih odhodkov povečala za 68%. Največja povečanja stroškov beležimo za

radi prekoračitev od letnih planskih cen, vendar smo približno toliko povečanje kompenzirali s presejanjem zunanjih planskih prodajnih cen. Pri posrednih materialnih stroških smo dosegli največja povečanja pri stroških goriva, energije, storitvah vzdrževanja in prevozih, skoraj najmanj pa pri amortizaciji (indeks 140 na l. 83), ki je »najkvalitetnejši« strošek, saj sredstva uporabljamo za reprodukcijo ali obnovitev naših osnovnih sredstev. Pri vseh evidencah stroškov, ki jih imamo in so zadovoljive, premalo kontroliramo naše stroške in trošenje. Ugotvaljamo neprimeren odnos do materiala in surovin, po drugi strani pa ugotovljamo, da bi se na tem področju dalo še največ prihraniti. Eden takšnih stroškov so stroški investicijskega vzdrževanja, ki so potrebni, presegali pa so vse planske okvirje.

Zaradi hitrejšega naraščanja porabljenih sredstev od celotnega prihodka je bil dohodek dosežen le z indeksom 164 in doseženi dohodek z indeksom 161. V letu 1984 smo prvič obračunali del skupnega dohodka za vračilo združenih sredstev, ki se razporeja v akumulacijo namensko za vračilo združenih sredstev.

Obveznosti iz dohodka (indeks 174) so naraščale hitreje od dohodka, zaradi izjemnega povečanja obresti v letu 1984 za katere smo namenili kar 212.470.000 din in so se povečale na preteklo leto za 124% (indeks 224). Davki in prispevki so večji od preteklega leta za 69%, kar ni v skladu z družbenimi usmeritvami v cilju razbremenjevanja gospodarstva.

Dosegli smo 57% večji čisti dohodek od preteklega leta v znesku 2.126.212.000 din iz katerega smo za osebne dohodke namenili 1.292.005.000 din, kar je v masi za 61% več od preteklega leta. Povprečni OD na zaposlenega je bil v DO v letu 1984 izplačan v višini 27.420 din kar je 55% več od preteklega leta. V tem letu bomo prvič povečali osebne dohodke z indeksom nad slovenskim povprečjem in tudi s povprečnim OD dosegli poprečje SR Sloveniji, kar je prav gotovo uspeh. Pri razporejanju dohodka smo se držali usmeritev dogovora o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov,

IZVOZ IN UVOZ V LETU 1984

v USA dolarjih

TOZD	Indeks			Indeks		
	Izvoz	na plan	na l. 83	Uvoz	na plan	na l. 83
TVP	1.342.372	112	106	384.334	93	52
ŽAGA	388.204	324	130	851.341	137	123
TPI	190.647	95	83	36.690	42	26
BOR	859.509	215	451	151.058	244	784
SIG.	200.886	48	110	553.292	92	89
IGK	222.722	186	239	268.824	149	69
TDP	7.592.854	90	111	942.963	99	72
TSP	1.132.114	52	163	584.065	122	117
TPP	2.772.799	99	129	609.751	55	64
LIPA	—	—	—	4.753	14	191
TAP	11.385	28	60	1.465.463	104	111
TKO	28.422	19	354	250.951	386	388
TES	—	—	—	72.884	243	115
TGD	2.324.661	99	126	115.650	60	73
BLP	—	—	—	11.319	568	13
DSSS	—	—	—	2.444	12	24
Skupaj	17.065.575	93	123	6.305.783	101	89

saj so osebni dohodki zaostajali za rastjo dohodka in akumulacijo smo relativno bolj povečali kot osebne dohodke ter skupno porabo. Dosegli smo neto akumulacijo v višini 696.599.000 din.

Žal pa so se tudi izgube povečale proti letu 1983 in znašajo 137.628.000 din, kar je sicer za 24% več od preteklega leta, realno pa so se izgube zmanjšale za okoli 25%.

Izgubo pri poslovanju so dosegli:

	din
TOZD IGK	80.109.000
TOZD BOR	40.761.000
LIPA	16.758.000
Skupaj:	137.628.000

Poleg tega moramo za TOZD IGK pokriti še tretjino razmejene amortizacije iz leta 1982 v znesku din 5.395.000 in sanacijski kredit 2.000.000 ki je bil odplačan v letu 1984.

Za pokrivanje izgub imamo v DO prostega rezervnega sklada 117.195.000 din, zato nam za pokrivanje izgub zmanjka 27.594.000 din.

Izgubo bomo skušali pokriti:

1. Iz prostih sredstev rezervnega sklada DO »NOVOLES«

2. Iz vnovčenja združenih sredstev v republiškem in občinskih skladih skupnih rezerv

3. Razliko iz dodatno oblikovanega rezervnega sklada.

Poslovni rezultati v letu 1984 so zadovoljivi, vendar nas morajo zavezovati k še boljšemu delu v letu 1985.

Vodja računovodske službe:
Jože Fink, l. r.

OSEBNI DOHODKI

TOZD	Povprečni izpl. OD		
	1983	1984	Ind.
TVP	17.257	27.151	157
ŽAGA	17.518	26.706	152
TPI	19.529	30.567	156
BOR	16.060	20.495	128
SIG.	17.064	27.682	162
IGK	15.301	23.635	155
TDP	16.928	27.339	162
TSP	15.727	24.764	158
TPP	16.557	26.931	163
LIPA	16.106	21.675	134
TAP	17.273	28.114	163
TKO	16.632	26.438	159
TES	19.289	30.888	160
TGD	17.269	26.532	154
BLP	21.823	33.809	155
DSSS	22.332	36.066	161
Skupaj	17.607	27.420	156

BILANCA USPEHA ZA LETO 1984

v 000 din

	Leto 1984 din	Leto 1983 din	IND	IND
			Reali. 84	Reali. 84
			Plan 84	Reali. 83
Celotni prihodek	10.860.332	5.606.395	114	194
Dohodek	3.046.573	1.854.936	107	164
Čisti dohodek	2.126.212	1.351.068	100	157
Osebni dohodki	1.292.005	804.865	117	161
Neto akumulacija	696.599	423.012	81	164
Dohodek na delavca	1.082.260	685.490	108	158

Plan razvoja v letu 1985

Letošnje leto načrtujemo kljub mnogim neznankam optimistično

V priloženi tabeli je razviden plan dohodka, ki ga planiramo za leto 1985. Iz naslednjih številok so razvidna za celotno delovno organizacijo planirana osnovna gibanja poslovnega rezultata:

	v 000 din		
	dejansko 1984	plan 1985	indeks
Dohodek	3.046.573	5.051.093	166
Obresti	212.470	585.974	276
Čisti dohodek	2.126.212	3.406.307	160
Poslovni + rez. sklad	645.304	1.070.044	166
Oseb. doh. + sklad skup. por.	1.470.809	2.336.263	158

V pogojih visoke inflacije, kakršna vlada že nekaj let, je planiranje poslovnih rezultatov zelo oteženo, toda da naš plan velja ob nekaterih predpostavkah, ki smo si jih postavili na začetku planiranja, to je v začetku meseca decembra 1984. Danes ob sprejemanju planov lahko ugotovljamo, da se marsikatero postavke odvijajo drugače kot smo predvidevali, zato je letni plan odraz nekega cilja, ki pa jih bomo poskušali cenovno natančneje opredeliti s kvartalnimi plani.

Osnovne cenovne predpostavke pri planiranju so bile, da bodo nabavne in prodajne cene rasle enakomerno, in da se bodo v povprečju povečale za 35% na zadnje zatečene cene v mesecu decembru, druga predpostavka je bila, da bo povprečen tečaj ameriškega dolarja, kot naše najpomembnejše izvozne valute, znašal 240,00 din. Hitrejša rast tečaja dolarja v prvem kvartalu nam gre gotovo v prid, dejstvo pa je, da smo v mesecu januarju zabeležili rekorden porast nabavnih cen, saj ugotovljamo, da so nekatere nabavne cene že večje od letno planiranih.

Pri planiranju proizvodnje smo zasledovali cilj, da bomo v letu 1985 povečali proizvodnjo na zaposlenega za 4%. Plan proizvodnje, kakršnega sprejemamo z letnim planom in se odraža v planiranem dohodku, smo večkrat korigirali, dokler nismo prišli do rezultatov, ki pa za nekatere temeljne organizacije še vedno niso takšni, kot bi si jih želeli. V delovni organizaciji bomo fizično povečali pro-

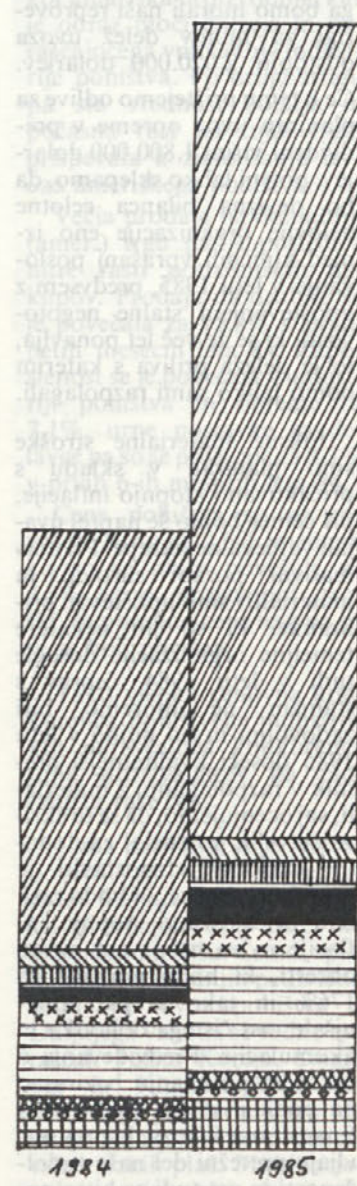
izvodnjo v letu 1985 za %, pri čemer zmanjšuje indeks predvidena ustavitev proizvodnje keramičnih ploščic po prvem kvartalu, povečuje pa novo aktiviranje investicije v Radovičih — pomivalna korita. Povprečno število zaposlenih v letu 1985 bo večje za 3,8%, pri čemer pa je potrebno poudariti, da moramo število zaposlenih iz 3046 v začetku leta zmanjšati na 3011 na koncu leta. Takšno zmanjšanje števila zaposlenih bomo dosegli tako, da ne bomo nadomeščali odhoda, ki jih planiramo v višini cca 350. Zmanjšanje stanja zaposlenih v delovni organizaciji je predvsem posledica dejstva, da ukinjamo proizvodnjo keramičnih ploščic in da bomo potrebe po delavcih v ostalih temeljnih organizacijah v prvi vrsti pokrili z zaposlitvijo delavcev IGK. Da bi takšen plan zaposlovanja realizirali, bo potrebno pred vsako novo zaposlitvijo detaljno preveriti njeno upravičenost.

Eden izmed omejitvenih faktorjev, ki nam je postavljala okvirje planiranja proizvodnje je bila planirana razpoložljiva lesna masa za leto 1985. Tudi nabavna služba je dobila zelo težko nalogo in sicer skupna nabava lesne mase v letu 1985 129.200 m³ hlodovine, od česar 88.100 m³ (oz. povečanje 7% glede na leto 1984) v obliki hlodovine, razlika pa v obliki žaganega lesa, decimiranih, struženih oz. kopiranih elementov in luščenega furnirja. Glede na razmere, kakršne vladajo na trgu hlodovine in žaganega lesa, vse večje regionalno zapiranje, izredno hitro

povečevanje nabavnih cen, pa tudi potrebe NOVOLES-a po čedalje večjih količinah plemenitih listavcev, predstavlja plan nabave lesne mase zelo zahtevno nalogo. Največje povečanje proizvodnje v letu 1985 planiramo za TOZD BOR, kjer je fizično plan večji za 60% glede na dejansko 1984, saj planiramo, da je takšen nivo proizvodnje mogoč in bo edino zagotavljal poslovanje brez izgube. Velika povečanja pa smo predvideli tudi na TOZD ŽAGA, tudi s pomočjo vpeljave druge izmene v obratu na Ruperč vrhu, TOZD SIGMAT predvsem z večjim angažiranjem svojega dela in znanja v airless aparate, TOZD TKO predvsem na mokrem delu, tudi z aktiviranjem dodatnih kapacitet nanašanja poliestra. Vsak TOZD, seveda razen IGK ni planiral manjše kot dvoidstotno povečanje produktivnosti dela.

V planu smo upoštevali, da bo celotna proizvodnja v letu 1985 tudi prodana, pri čemer pa se zavedamo, da lahko nastanejo težave, predvsem pri nekaterih programih. Konvertibilni izvoz smo planirali preko mogoče meje 20.000.000 dolarjev in sicer 20.074.000 dolarjev, kar predstavlja povečanje za 17,6%. TOZD TSP bo poleg tega izvažal tudi v ZSSR v višini 2.037.000 CI dolarjev, kjer bo realiziral četrtino svojega celotnega prihodka. Planiramo, da bo delovna organizacija 47% celotnega eksterne pridobljenega prihodka realizirala na tujih tržiščih. Pri tem je daleč najpomembnejše tržišče ZDA, za katerega se ocenjuje, da bo sicer v letu 1985 raslo počasneje kot v letu 1984, da pa bodo še vedno realizirane ugodne stopnje rasti prodaje pohištva. Težko je na podlagi padca prodaje pohištva v prvih dveh mesecih na domačem trgu sklepati na celotna gibanja, vendar je verjetno upravičena precej pesimistična napoved. Na našo srečo je delež prodaje finalnega pohištva na domačem trgu izredno majhen in predstavlja le 8% celotne eksterne realizacije delovne organizacije, ostala prodaja na domačem trgu pa je sestavljena iz nelesnega programa in polfinale. Kljub temu pa tudi v izvozu ne pričakujemo poslovanja brez težav, saj se je že v začetku leta pokazalo pomanjkanje donosnejših naročil za ploskovne programe. Na področju izvoza imamo za cilj v letu 1985 pripraviti nove garniture, ki bodo

Amerika
Razmerje
Struktura celotnega prihodka DO NOVOLES

- MATERIALNI STROŠKI
- AMORTIZACIJA
- OBVEZNOSTI DO DSSS
- ZAVAROVALNE PREMIE
- OBRESTI
- PRISPEVKI IN DAVKI
- OSEBNI DOHODKI
- SSP
- REZERVNI SKLAD
- POSLOVNI SKLAD

(Nadaljevanje na 4. strani)

Plan razvoja v letu 1985

(Nadaljevanje s 3. strani)

razširile naš asortiman, ki smo ga uvedli v zadnjih dveh letih in si tako omogočili stabilnejše stanje naročil, poleg tega moramo dopolnjevati kvaliteto naše izdelave.

Za plan proizvodnje bomo potrebovali uvoz repromaterialov in rezervnih delov v višini 5.061.300 dolarjev, poleg tega bomo morali naši reprove-rigi za njihov delež uvoza odstopiti 2.020.000 dolarjev. Če k temu prištejemo odliv za planiran uvoz opreme v predvideni višini 1.800.000 dolarjev, potem lahko sklepamo, da bo devizna bilanca celotne delovne organizacije eno izmed ključnih vprašanih poslovanja v letu 1985, predvsem z upoštevanjem stalne negotovosti, ki se že več let ponavlja, to je deleža priliva s katerim bomo lahko sami razpolagali.

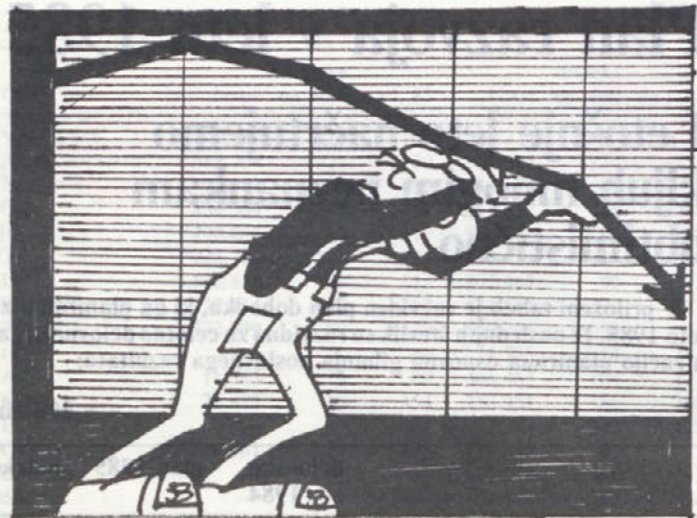
Fiksne materialne stroške smo planirali v skladu s pričakovano stopnjo inflacije, pri čemer bomo še naprej uvažali varčevalne ukrepe. Pri normativni porabi surovin in materialov smo upoštevali prihranke, ki so jih nekatere temeljne organizacije dosegle tudi v letu 1984, čeprav s stanjem ne moremo biti zadovoljni in bo nujno v letu 1985 doseči kvalitetnejši premik v razpolaganju z materiali, saj ocenjujemo, da se tu skriva še velik potencial za dodatni dohodek. Izpostaviti je potrebne stroške, ki bodo rasli nad pričakovano stopnjo inflacije in so na prvem mestu obresti, ki bodo porastle za 176% in tako krepko zmanjšale rast čistega dohodka in akumulacije. Predvidevanja o takšnem povečanju baziramo na podlagi višine kreditov za finansiranje izvoza, ki predstavljajo pretežni del naše zadolženosti in gre tudi za hitro povečanje obrestnih mer, kot tudi dinarskih kreditov, kot posledica hitre rasti tečaja dolarja in ki praktično anulirajo pozitivne tečajne razlike, ki jih prejemo za odložena plačila.

Iz plana dohodka je razvidna zelo različna dohodkovnost po posameznih temeljnih organizacijah, ki v celoti ni pojasnjena s stopnjo produktivnosti. Dejstvo je, da je stop-

nja dohodkovnosti programov med temeljnimi organizacijami, pa celo znotraj temeljne organizacije med posameznimi programi zelo različna.

Posebno pri izvozu je opazno, da TOZD, ki izvažajo ploskovne programe (BOR, TPP, TSP) ne bodo realizirali ostanka dohodka, oz. bo ta zelo majhen, medtem ko je na izdelkih iz masive ostanek dohodka precej večji. Razlika v dohodkovnosti je pogojena z bistveno drugačnim razmerjem cen surovin na tujem trgu kot doma, ki nam ga tuji kupec pač ne prizna. Izguba je planirana pri TOZD IGK v višini 41.360.000, kar predstavlja polovico nominalne izgube iz leta 1984. Planiramo, da bo izguba nastala na podlagi prodaje 280.000 m² ploščic, od katerih bo 130.000 m³ prodano iz prenešene zaloge iz leta 1984.

Glede na to, da je rezultat temeljne kot delovne organizacije bistveno odvisen od tega, kaj in ne samo koliko proizvajamo, posebno še v pogojih, ko se dohodkovnost programov zaradi spreminjanja cen, ki ni proporcionalno, praktično menja dnevno, lahko ugotovimo,

da naša tehnična opremljenost informacijskega sistema takšno ažurnost ne omogoča. Prav zato se moramo še bolj organizirati, da bomo hitro reagirali na spremembe vhodnih cen, kajti v pogojih visoke inflacije se lahko še tako dober rezultat v nekaj mesecih »prelije« izven okvira delovne organizacije.

Rast osebnih dohodkov in sredstev za skupno porabo mora biti v letu 1985 po družbenem dogovoru praviloma manjša od stopnje rasti akumulacije. Tudi v letu 1985 bomo poropce spremljali na nivoju celotne delovne organizacije, ker je variabilnost po temeljnih organizacijah prevelika. Planirali smo rast sredstev za osebne dohodke in

skupno porabo za 58% in da bomo v povprečju sledili letem, medtem ko planiramo porast akumulacije za 66%.

Zaradi hitrega povečevanja cen se bo lastna udeležba za malico in kosilo v obratu družbene prehrane v Straži s l. 3. 1985 povečala za 36,3%, oz. pri kosilu za 71,1%, vendar bo še vedno znašalo v strukturi lastne cene samo 7,8%, medtem ko bo razliko pokrival regres. Ostali TOZD bodo lastno udeležbo prilagodili svojim cenovnim razmeram.

Splošna ugotovitev za letni plan je, da smo si postavili težke, vendar dosegljive cilje, ki pa jih lahko uresničimo le z bolj angažiranim delom kot doslej.

Kvartalni plan za januar — marec 1985

Plan za I. kvartal DO Novoles predvideva dohodek v višini 1.134.360.000 din. Kljub temu, da je v absolutnem znesku ta rezultat zadovoljiv, saj bo tako indeks na preteklo leto znašal 170, to je z enako rastjo kot bo znašala rast osebnih dohodkov. Ta rast je v bistvu usklajena s predvideno rastjo prodajnih in nabavnih cen, ki bodo glede na isto obdobje lani zrasli za 70%.

Izgubo bomo predvidoma realizirali samo v TOZD IGK v višini 29.250.000 din, kar je precej manj kot v istem obdobju lani.

Višino konvertibilnega izvoza planiramo v celotnem kvartalu 4.673.600 dolarjev in klirinški izvoz v višini 690.000 CL dolarjev. Na konvertibilnem trgu bo tak znesek pomenil porast na isto obdobje lani za 11%, kar pa je še vedno manj, kot smo si zastavili cilj z letnim planom. Glede na izredno veliko spremembo nabavnih cen je težko oceniti koliko bodo dosežene planske nabavne cene, planiramo pa, da bodo planske cene iz leta 1984 presežene za 53% oz., da bomo imeli prihranke glede na planske

cene 1985 za cca 10 — 12%, pri prodajnih cenah bomo skušali obdržati enako rast kot pri nabavnih cenah.

Pri izračunu dohodka smo upoštevali povprečni tečaj ameriškega dolarja 225,00 din, kar pomeni indeks na lansko obdobje 192, tako da nam takšen trend rasti dola-

rja (npr. francoski frank ima indeks samo 150) tudi omogoča doseganje dobrih rezultatov.

Glede na zastoje, ki smo jih imeli v mesecu januarju zaradi vremena, je sedaj prvi cilj nadoknaditi zamujeno in fizično realizirati plan.

Analitsko planska služba

TOZD	JANUAR	FEBRUAR	MAREC	Pl. I—III 85	IND I—III 85
TVP	66.850	70.050	76.400	213.300	91
ŽAGA	74.840	78.420	85.530	238.790	103
TPI	38.430	40.270	43.930	122.630	97
BOR	16.700	17.500	19.100	53.330	241
SIG.	38.370	40.200	43.850	122.420	82
IGK	33.520	35.120	38.300	106.940	103
TDP	101.790	106.660	16.340	324.790	118
TSP	91.200	95.560	104.240	291.000	132
TPP	42.040	44.060	48.060	134.160	119
TAP	75.900	79.530	86.740	242.000	104
TKO *	67.220	70.440	76.840	214.500	118 (151)
TGD	37.330	39.110	42.660	119.100	154 (135)
Novoles	684.190	716.920	781.990	2.182.930	111 (114)

* V planu TKO ni upoštevan plan proizvodnje 5.000 pomivalnih korit za I. kvartal v vrednosti 60.000.000 po ocenjenih cenah, kakršne bi bile v letu 1985.

V drugi polovici februarja smo v Novolesu sprejeli zaključni račun za leto 1984, gospodarski načrt za leto 1985 in kvartalni plan za prvo trimesečje, smernice srednjeročnega plana razvoja Novolesa, dolgoročni plan razvoja SOZD Uniles, do leta 2000, spremembe samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med TOZD, enovitimi DO in delovno skupnostjo Unilesa ter razpisali volitve v samoupravne organe TOZD, DSSS in DO.

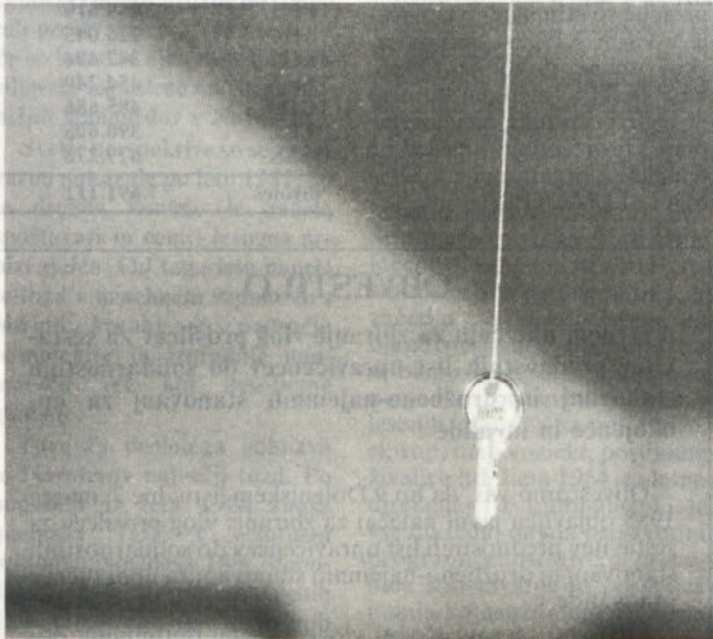
Zaključni račun, gospodarski načrt, kvartalni plan in smernice smo obravnavali na sindikalni konferenci pa tudi v vseh družbenopolitičnih organizacijah v TOZD in DSSS. Vsi delavci so se aktivno vključili v razpravo o teh dokumentih na samoupravnih delovnih skupinah. Samoupravne delovne skupine so kot delni zbori delavcev sprejele zaključni račun, smernice in spremembo Unilesovega samoupravnega sporazuma o svobodni menjavi. Gospodarski načrt in letni plan smo sprejeli na delavskih svetih TOZD oz. DSSS, ki so imeli na dnevnih redih še vrsto drugih zadev. Samoupravne aktivnosti za sprejem teh aktov so bile sklenjene z delavskim svetom DO, ki je imel svojo sejo dne 28. 2. 1985 v Radatoviču. Seje delavskega sveta so se udeležili tudi predsednik skupščine in predsednik IS občine Ozalj ter predsednik SOZD Uniles, ki je predstavil dolgoročni plan razvoja SOZD-a. Po pozdravnem nagovoru predsednika skupščine občine Ozalj je delavski svet poslušal razprave ob posameznih točkah, kot so navedene uvodoma in informacijo o TOZD IGK ter sprejel vrsto pomembnih sklepov. Potrdil je zaključni račun za leto 1984, gospodarski načrt za leto 1985 in kvartalni plan za prvo trimesečje, smernice srednjeročnega plana razvoja in samoupravni sporazum o svobodni menjavi med TOZD, enovitimi DO in delovno skupnostjo Unilesa, sprejel pa dolgoročni plan razvoja SOZD Uniles, razpisal volitve v samoupravne organe DO za 8. 4. 1985, v zvezi s TOZD IGK pa sklenil

— da se proizvodnja keramičnih ploščic ustavi 31. 3. 1985,

— da se zaposlenim iz TOZD IGK zagotovi delo, ter se jih razporedi po TOZD-ih. Uredi se osebne dohodke in prevoz na delo,

— da se za tekočo prodajo zalog keramičnih ploščic, za pospravljanje obstoječe proizvodnje, za demontažo opreme, za investicijsko pripravljala dela in za druga potrebna opravila, določi iz vrst sedaj zaposlenih v TOZD

IGK posebno skupino, ki bo ostala v TOZD-u do prerazporeditve, — da se na projektu preusmeritve pospešeno nadaljuje z delom. Predvsem je potrebno proučiti tržni vidik, preračunati je potrebno učinke v TOZD-ih, katerim se sprostijo s premikom dela proizvodnje v TPE proizvodni prostor, energija in delovna sila, razrešiti je potrebno še nekatere tehnološke podrobnosti ter organizacijski in informacijski vidik,

Razpis posojil za individualno stanovanjsko izgradnjo v občini Novo mesto

Odbor za stanovanjske zadeve je na svoji 19. redni seji dne 1. 3. 1985 namenil za individualno stanovanjsko izgradnjo v letu 1985 40.000.000 din. Posojilo za individualno stanovanjsko izgradnjo se dodeljuje v skladu s kriteriji samoupravnega sporazuma o dodeljevanju stanovanj in posojil za stanovanjsko izgradnjo za:

- nakup stanovanj in stanovanjskih hiš
- gradnjo stanovanj in stanovanjskih hiš
- za adaptacijo stanovanj in stanovanjskih hiš ki obsega razširitev stanovanjskega prostora v že naslednjem objektu v okviru stanovanjskih standardov (razširitev stanovanjske površine zaradi nedoseganja stanovanjskega standarda) in nakup ter ureditev podstrešnih stanovanj v hiši ki ni last prisilca.

Pravico do posojila ima delavec, ki ob vložitvi prošnje izpolnjuje naslednje pogoje:

— ima zagotovljena minimalna denarna sredstva po pogodbi o namenskem varčevanju sklenjeno najmanj 1 leto pred razpisom

— za gradnjo stanovanjske hiše gradbeno zemljišče z gradbenim dovoljenjem

— za nakup stanovanja ali stanovanjske hiše zagotovljena lastna denarna sredstva v višini 20% od vrednosti spodnje meje pripadajočega standarda kar dokaže s fotokopijo pogodbe o namenskem varčevanju

— za prenovo stanovanja ali stanovanjske hiše pa zemljiško knjižni izpis oz. izjavo staršev da soglašajo s prenovo.

Delavec, ki se želi prijaviti na razpis mora poleg vloge za pridobitev posojila priložiti še:

— pogodbo o namenskem varčevanju gradbeno dokumentacijo s proračunom del (če gre za adaptacijo), zemljiško-knjižni zapisek oz. izjavo staršev da soglašajo s prenovo, potrdila o OD zaposlenih družinskih članov oz. druge dokumente kar bo razvidno iz vloge.

Vloge sprejema kadrovska socialna služba oz. splošna služba TOZD do 20. 3. 1985.

ter izdelati ekonomski izračun, na osnovi katerega bo mogoče sprejeti končno odločitev o realizaciji projekta. Predvidevamo da bo za to potrebno 2 — 3 mesece dela.

Konec februarja smo imeli tudi seje konferenc delegacij, ker so tudi samoupravne interesne skupnosti pripravile svoje zaključne račune in plane za prihodnje leto. O problemih, s katerimi se srečujemo na tem področju bomo poročali v naslednjem glasilu.

Amerika — Razmerje med uvozom—izvozom pohištva je vedno večje

Izvoz pohištva je najbolj naraščal v prvih šestih mesecih v letu 84, uvoz pa je rasel hitreje kot ameriška proizvodnja, kar je odraz moči dolarja in naraščajočega vpliva tuje industrije pohištva. Po drugi strani pa sta vrednost dolarja in počasna rast na tujih trgih prispevala k zmanjšanju izvoza ameriškega pohištva.

Večja prodaja na domačem (amer.) trgu pa je posledica hitre rasti potrošniških nakupov. Prodaja na drobno se je povečala za 15,8% v prvih petih mesecih leta 84. Zaposlenost se je povečala v industriji pohištva in opreme za 7,1%, urne postavke za delavce pa so se povečale za 3,7% v prvih 6-ih mesecih leta 84.

Cene pohištva so se povečale letno za 2,5%, medtem ko so se plače povečale za 4,3% letno, proizvodni stroški, še posebno cene lesa pa so se še bolj povišale.

Tako visoka cenovna konkurenca pohištvene industrije kot naraščajoča konkurenca tujih proizvajalcev pa zadružeta rast cen.

Uvoz pohištva se je leta 84 povečal za 43%, največ iz držav Daljnega vzhoda, ki tako povečujejo svoj delež na ameriškem tržišču. Četudi vpliv dolarja v naslednjih petih letih ošibi, bo uvoz pohištva iz Daljnega vzhoda še vedno naraščal. Južna Koreja, Singapur in Kitajska širijo proizvodnjo pohištva, s tem da imajo konkurenčno prednost vsled nizkih plač. Multinacionalni proizvajalci, ki imajo svoje podružnice v Taiwanu, Hong Kongu, Maleziji, Singapuru in Južni Koreji, izdelujejo velike količine pohištva za ameriški trg, tako da nekateri amer. proizvajalci raje kupujejo pohištvo v tujini kot da bi ga sami izdelovali.

A. G.

VIR:
FURNITURE TODAY,
31. 12. 1984

Stimulacija za mesec december 1984

Tako kot vsak mesec tudi tokrat objavljamo stimulacije, ki smo jih izplačali ob januarskem izplačilu osebnih dohodkov za doseganje planov proizvodnje oz. prihranki pri stroških za mesec december. Rezultati v DO NOVOLES v mesecu decembru so bili boljši, zato je bila tudi stimulacija precej večja kot v mesecu novembru, ko je povprečje znašalo 2,0%.

a) Za mesec december so stimulacije po obeh merilih, to je po doseganju planov proizvodnje in prihranki pri stroških, dosegle naslednje temeljne organizacije:

Tovarna vezanih plošč, ki je presegla plan proizvodnje za 4,4% in dosegla prihranke pri porabi hlodovine v znesku 211.416,00 din.

Žaga, ki je izdelala 140 m³ več decimiranih elementov kot je bilo planirano in je dosegla prihranke glede doseganja normativov v II. kvartalu 1984 pri decimiranju jesena in bukve.

Tovarna drobnega pohištva je presegla plan fizične odpreme v ameriških dolarjih 15.552 dolarjev (oz. za 2,2%) in dosegla prihranke, s tem, da so za proizvodnjo zlepljali že izločene polizdelke in s tem prihranili pri stroških.

b) Samo prihranke pri stroških so beležile naslednje temeljne organizacije:

Tovarna stilnega pohištva, doseženi so bili prihranki v višini 2.627.778,00 din pri naslednjih materialih: iverica, mediapan, lesanit in furnir anigre.

Tovarna ploskovnega pohištva, prihranki so bili doseženi pri oplemeniteni iverici, v manjši meri pa tudi pri furnirju, okraskih in iverici.

Tovarna akrilnih proizvodov prihranki so bili doseženi predvsem pri monomerju, porabi akrilnih plošč za predelavo in v manjši vrednosti tudi pri lepilu in silikonu.

Tovarna kopalniške opreme, večina prihrankov je bilo doseženih pri poliestru, deloma pri rowingu in foliji.

c) Preseganje proizvodnje so dosegle naslednje temeljne organizacije:

— BOR, ki je namesto planiranih 101.000 US dolarjev, odpremil 169.360 US dolarjev

— IGK, ki je presegla plan proizvodnje za 3,2% oz. za 1.640 m².

— Tovarna gugalnikov Dvor, ki je namesto planiranih 196.000 US dolarjev odpremila za 234.384 US dolarjev in tako presegla plan fizične odpreme za 19,6%.

V povprečju delovne organizacije so stimulacijo izplačale v višini 7,1% na decemberske osebne dohodke DSSS, BLP in TES, medtem ko niso dosegle prihranke niti dosegle plan proizvodnje naslednje temeljne organizacije: SIGMAT, LIPA, TPI.

PREGLED STIMULACIJE ZA MESEC DECEMBER 1984

TOZD	Znesek stimulac.	% stimulac. na dec. BOD	Stimulacija na dec. ED	OPOMBA
TVP	436.500	4,7	3,49	proizvodnja
	105.708	1,1	0,85	prihranki
	542.208	5,8	4,34	SKUPAJ
ŽAGA	305.137	4,2	3,07	proizvodnja
	410.261	5,6	4,13	prihranki
	715.398	9,7	7,20	SKUPAJ
BOR	560.552	13,4	8,66	proizvodnja
IGK	152.124	3,23	1,98	proizvodnja
TDP	223.171	1,4	1,10	proizvodnja
	1.140.889	7,3	5,62	prihranki
	1.364.060	8,7	6,72	SKUPAJ
TSP	1.313.889	9,4	6,58	prihranki
TPP	459.619	6,2	4,73	prihranki
TAP	226.045	4,6	4,06	prihranki
TKO	347.404	6,9	4,90	prihranki
TES	454.240	7,1	5,32	povprečje
TGD	485.686	12,2	8,96	proizvodnja
BLP	390.608	7,1	5,32	povprečje
DSSS	679.278	7,1	5,32	povprečje
Novoles	7.691.111	7,1	5,32	povprečje

OBVESTILO

o javnem natečaju za zbiranje vlog prosilcev za sestavitev prednostnih list upravičencev do solidarnostnih stanovanj in družbeno-najemnih stanovanj za upokojujence in invalide

Obveščamo vas, da bo v Dolenjskem listu dne 7. marca 1985 objavljen javni natečaj za zbiranje vlog prosilcev za sestavitev prednostnih list upravičencev do solidarnostnih stanovanj in družbeno-najemnih stanovanj za upokojujence in invalide.

Ponovno morajo vložiti vloge z vsemi potrebnimi dokazili tudi zainteresirani upravičenci z dosedanje prednostne liste, ker bo le-ta s sprejemom nove prednostne liste prenehala veljati.

Po novem pravilniku o pogojih in merilih za dodeljevanje solidarnostnih stanovanj imajo možnost uvrstitve na novo prednostno listo vse tiste družine v solidarnostnih stanovanjih, ki so pridobili stanovanjsko pravico kot mlada družina za dobo petih let in jim je rok za izpraznitev solidarnostnega stanovanja že oz. jim bo potekel.

Strokovna služba Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Novo mesto — Novo mesto, Novi trg 6/II — soba št. 55 bo sprejemala popolne vloge na predpisanih obrazcih v razpisnem roku, to je do vključno 10. aprila 1985.

Potrebna pojasnila ter tiskane obrazce vloge in potrdil dobite vsak delovni dan na Samoupravni stanovanjski skupnosti Novo mesto ali v kadrovsko-socialni službi OZD Novoles.

ZAHVALA

Ob smrti našega očeta Janeza DAROVCA se najlepše zahvaljujem OOS TOZD TVP za podarjeni venec in izrečena sožalja.

France in Marjana Darovec

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta Janeza Darovca se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji TOZD TSP in sodelavcem za denarno pomoč.

Sin Jože

ZAHVALA

Ob smrti najinega očeta Janeza BRUSA se iskreno zahvaljujem OOS TOZD TES in TOZD TSP za podarjena venca ter sodelavcem iz TOZD TES in TOZD TSP za izrečeno sožalje in podarjena venca.

Sinova: Ciril Brus
Metod Brus

ZAHVALA

Ob smrti mojega moža se najlepše zahvaljujem TOZD-u TPI, Žagi Soteska in sodelavcem za podarjene vence in izrečeno sožalje.

Anica Poličnik

V spomin

V četrtek, 21. 2. 1985 so položili k zadnjemu počitku Nežko Bradač iz Loške vasi, upokojujenco stare generacije žagarjev iz Soteske. Tiho neopazno kot je skozi osem desetletij živela med nami, je šla od nas. Ali vendar je bila ena izmed tistih žensk, ki je šla skozi vse povojne čase z likom najboljših delavke in prav na žagi v Soteski je pustila svoje moči. V tistih časih delavci niso poznali tople malice. Niti v sanjah ni mogoče tudi Nežka Bradač pomislila o današnjem času, ko je na žagi skoro vse [mehanizirano]. Izhajala je iz številne družine malega kmeta. Pri hiši ni bilo kruha za vse, že mlada je morala iti v svet za pestunjo, dekle. Po vojni pa je prišla na žago v Sotesko. Postala je vzorna delavka, skladala je deske, bila cirkularistka. Prijela je za vsako delo brez godrnjanja. Med delavci je bila priljubljena. Njen značaj je razodeval preprostost, poštenost in vedrino. Naj ji bodo te besede v zahvalo, ker je tudi ona s svojim delom dala častni in dovolj velik delež na žagi Soteska. Ob njenem odhodu pa je med nami nastala praznina.

T. V.

Razvoj drobnega pohištva

Začetki tovarne drobnega pohištva segajo v leto 1945. Njena lokacija je bila tedaj izven Novega mesta, del je bil lociran v Štorah, del v Ljubljani. To sta bila dva obrata, ki sta proizvajala igrače. V Ljubljani so se izdelovale igrače iz lesa, v Štorah pa igrače iz blaga. Za oba obrata je skrbelo direktorja za lesno industrijo v Ljubljani.

Ker so bili prostori, v katerih sta domovala obrata, pretesni in niso omogočali razvoja — to so bile pred vojno privatne obrtniške delavnice — sta se l. 1947 oba obrata skupaj z delavci preselila v Novo mesto, v bloke na Ragovski. Prostori niso bili kaj prida boljši, omogočali pa so le večjo proizvodnjo. V blokhi na Ragovski v Novem mestu deluje tovarna pod okriljem direktorja za lesno industrijo do leta 1951, nato se tovarna osamosvoji in razvije samoupravno organizacijo.

Leta 1951 zaide tovarna v hudo krizo, ker ni bilo nič storjenega na razvoju programov. Posredovati je morala celo UJV, ki je raziskovala vzroke slabega gospodarjenja v Tovarni igrač. S posredovanjem tov. Leskoška Luke in pristojnih organov v Nove mesto se tovarna kadrovske okrepili in smelo uvaja nove, kvalitetnejše programe, ki so bili vsi odprodani na zunanem tržišču. Toda mirnih voda tovarna le ni imela. Tja do leta 1962 je večkrat prišlo do zastojev na tržišču zaradi političnih razlogov. S pridnim in požrtvovalnim delom je tovarna te težave uspešno prebrodila. V letu 1956 preide pod okrilje Novolesa. Leta 1964 se preseli v

Stražo na lokacijo Tovarne drobnega pohištva. Vse do leta 1981 je ta tovarna preživljala svojsko zgodovino v Novolesu. Ker je bila vseskozi izvozno naravnana, so jo zadevale vse nesreče, povezane s svetovnim tržiščem. Prizadela jo je recesija v ZDA leta 74 in 78 ter mačehovski odnos družbe do izvoznih proizvajalcev. Vse te nesreče so hromile njen razvoj in prisiljevale zaposlene na enega najnižjih standardov v Novolesu.

Svetle perspektive so se za tovarno pokazale po letu 1981, ko je družba končno le začela spoštovati in ceniti izvozne proizvajalce. Od tega leta naprej je tozd v nenehnem vzponu in s hitrimi koraki na področju tehnologije in izgradnje nadomešča več kot desetletne zamude.

Tovarna drobnega pohištva je Novolesov največji tozd. Po podatkih iz leta 1984 znaša udeležba TDP v celotnem prihodu Novolesa 18%, dohodek 21% in število zaposlenih 15%. Glede na višino poprečnih osebnih dohodkov je sedaj na sedmem mestu v Novolesu.

Franc Brank upokojenec

Brank Franc je edini še živeči Novolesov upokojenec, ki je začel svojo zaposlitveno pot že v Ljubljani, kjer je delovala Tovarna igrač predno se je preselila v Novo mesto. Dolga leta je bil oddelkovodja in pred upokojitvijo kontrolor. Dolga leta je bil tudi aktiven sindikalni delavec in celo prvi predsednik republiškega odbora sindikata lesnih in goz-

darskih delavcev. Dobro pozna prva obdobja rasti sedanjega TOZD-a TDP.

Po osvoboditvi sta delovala dva obrata, ki sta proizvajala igrače. Eden je bil v Šoštanj, drugi v Ljubljani. Ta obrata sta pravzaprav nasledila privatne obrtnike izpred vojne. Prostori za proizvodnjo so bili pretesni in niso dovoljevali večje proizvodnje. V Štorah so proizvajali igrače (punčke, medvedke, zajčke itd.), iz blaga, v Ljubljani pa lesene igrače. Leta 1947 se obe podjetji združita in selita v Novo mesto v bloke na Ragovski, ki so bili zgrajeni okrog 10 let pred vojno. Zgradil jih je Penca in tam izdeloval vezalke itd. Pred selitvijo je bilo zaposlenih 80 ljudi od tega 65 žensk, iz Ljubljane so se preselili vsi delavci, iz Šoštanja pa samo del. Šest mesecev so živele družine ločeno, ker ni bila rešena stanovanjska problematika. V začetku so delali lesene in blagovne igrače, po treh letih se blagovne počasi ukinjajo in uvaja se proizvodnja samo lesenih igrač: samokolnice, skiroji, mali vozički, poslikane živalice itd. Leta 1954 je »lesna direktorja« iz Ljubljane, ki je vse do tedaj dajala proizvodni program, enostransko prenehala sodelovanje in posledica je bila katastrofalna. Tovarna igrač se je morala osamosvojiti. Trg je bil z igračami nasičen in treba je bilo razmišljati o novih proizvodnih programih. Nad zaposlene so se zgrnili temni oblaki odpuščanja. Odpuščati je bilo treba 80 delavcev. Pri tem bolečem rezu je sindikat zavzel stroge kriterije odpuščanja z dela. Odpuščeni so bili tisti delavci, ki so imeli kam iti, torej tisti, ki so imeli doma kmetije. Pa še ti so imeli absolutno prednost do ponovne zaposlitve, če bi tovarni šlo spet dobro. To se je na srečo kmalu tudi zgodilo. Tovarna se je preusmerila v lesno galanterijo in svojo prodajo usmerila v izvoz. Izdelovati so se začeli razni tipi obešalnikov najprej za Anglijo potem še za ZDA. Vodstvo tovarne so prevzeli kvalificirani mizarji, prvi obratovodja, ki je bil iznajdljiv in sposoben, je bil Andreitz Ferdinand. Leta 1956 preide tovarna pod okrilje Novolesa in dobi uradni naziv »Novoles, Dolenjska lesna industrija Novo mesto, obrat Novo mesto. Pod tem nazivom deluje do leta 1962, to leto se preimenuje v »Novoles, Lesni kombinat Novo mesto, Tovarna drobnega pohištva«, kar je še sedaj.

Moram reči, da so bili delovni pogoji izredno težki.

Tudi stroji so bili neprimerni za tako proizvodnjo, zato je bilo veliko poškodb. Marsikateri prst je ostal v tej tovarni in pogosto me je srce bolelo, ko sem videl kri po dvorišču. **Toda delalo se je neverjetno pridno.** Danes si take marljivosti pri delu ne moremo niti predstavljati, niti verjeti. Naj za predstavo povem naslednje: jaz sem bil mojster v oddelku, kjer je delalo 100 žensk (poleg mene je bil edini moški še Štamcar). Pet minut predno je sirena označevala konec malice, sem na dvorišču zažvižgal na prste in delavke so že stekle na svoja delovna mesta. Ko je sirena zatulila, se je že delalo. Leta 1964 se je tovarna selila v nove prostore v Straži. Zaposlenih je bilo že 300 delavcev. Delovni pogoji so se bistveno izboljšali. Čeprav so bili zaposleni mladi ljudje in se je veliko delalo, smo še vedno našli čas za **razvedrilo.** Nosilec teh aktivnosti je bil sindikat. V tovarni smo imeli tamburaški zbor in odrsko sekcijo, ki je prirejala razne igre. To je bilo potrebno predvsem zato, da se mladi ljudje ne bi brezsilno potikali po mestu. Uredili smo dvorano, ki smo ji rekli »rdeči koteček«.

Za odrske prireditve je najbolj zaslužen Somrak Niko. Poleg tega sta bili aktivni tudi strelska družina in gasilska deseterina, ki sta jo vodila Repše Jože in Martinčič Jože. Praznovali smo tudi razne letne »praznike«: pust, silvestrovanje, obletnice itd. Moram reči, da je bila dvorana **vedno nabito polna.** A zavedajmo se, da smo v začetku delali tudi skoraj vse nedelje in to brezplačno. Naj še omenim med zaslužnimi Jožeta Martinčič, ki je kot vodja vzdrževanja znal odlično servisirati stroje in izdelovati celo nove. Sedaj, ko se v spominih vračam nazaj, moram reči, da je bilo res težko in malo prostega časa, vendar nam je bilo lepo.

Delavci tovarne igrač slikani leta 1953

Anton Špelko,
vodja službe varstva in
zavarovanja na DSSS

V Novoles sem prišel l. 1950. Ker sem bil študent lesne industrije, sem dobil dekret zaposlitev za Novo Gorico. S tov. Šmajdlom, ki je še sedaj v Novi Gorici, sva šla na direk-cijo lesne industrije in prosila sekretarja, da zamenja dekrete za službo. Tako sem bil dodeljen v šablonarsko delavnico, nato v strojni oddelek kot vodja oddelka in nato v strugarsko, kot vodja oddelka. L. 1958 sem postal vodja pri-prave in 1961 leta tehnični vodja tovarne. V tem času smo v glavnem delali lesene igrače vseh vrst. Naloge za izdelavo igrač je dajala direkcija za lesno industrijo: kdaj, koliko in naloge odpreme. Ko je direkcija oz. ministrstvo za lesno industrijo bilo ukinjeno je prišla tovarna v samoupravljanje. 22. 9. 1951 smo izvolili prvi delavski svet in 11 članski upravni odbor. Ob tem naj povem, da smo zaradi direktorja Majnika, ki ni bil član ZK, imeli člani ZK sestanek na ravni stehi tovarne, ker smo se balo direktorja, ki je vedno sumničil, da mu za hrbtom naltolcuje. Potem je bil direktor Strgovšek, vodja komerciale pa Morela. Po izvolitvi samoupravnih organov se je v tovarni delal isti proizvodni program. Skladišče je bilo polno, ker ni bilo kupcev. Denarja ni bilo ne za plače, ne za material. Tedaj so se našli ljudje, ki niso videli druge izbire, kot da se pokliče UJV.

Bila so zasljanja noč in dan, v preiskovalni zapor so bili poslani vsi člani upravnega odbora kot slabi gospodarji. Nekaj jih je bilo celo obsojenih na zaporne kazni. Lahko trdim, da je bil to prvi in zadnji upravni odbor v Jugoslaviji, ki je na ta način končal svoj mandat. Potem je prišel tudi Luka Leskošek s Kramaršičem, strokovnjakom za predelovalno lesno industrijo. Po večurnem sestanku sta Kramaršič in L. Leskošek nakazala bodoči program proizvodnje. Leskošek je obljubil pomoč strokovnjakov; Kramaršiča, Andreitza itd. Začeli smo delati surove obešalnike, ribiške stolčke, ležalnike, škatle za jedilni pribor za Anglijo in del za ZDA. Program se je hitro širil, opuščali smo manj kvalitetne proizvode in prehajali na vse bolj zahtevne. Po

Alojz Vidmar
upokojenec

V Novolesu zaposlen od l. 1953 pa do upokojitve l. 1984. V Novolesu je opravljal vrsto odgovornih nalog in zato dobro pozna tako TOZD TDP kot tudi Novoles. Njegova pripoved o rasti TDP je sila zanimiva.

Začnimo kar z letom 1953. V tem letu se je proizvodnja v takratni Tovarni lesne galanterije — ležalni stoli, razni obešalniki in deske za meso za angleški trg — škatle za jedilni pribor in valjarji za esto za ameriški trg.

Značilnosti te proizvodnje so v tem, da se je proizvodilo 50% izdelkov v nefiniširanem stanju. Zato je proizvodnja zahtevala veliko število ljudi. Ljudje so prihajali pretežno iz vasi in niso bili vajeni takega dela. Zato je prihajalo velikokrat do nesreč pri delu. Zaposlenih je bilo cca 370 delavcev, med katerimi je bilo veliko šte-vilo žensk.

Leto 1954: Ohranjen je proizvo-dni program iz prejšnjega leta, vendar se že teži po večji finalizaciji. Proizvajati se je začelo tržno bolj uspešne artikle obešalnikov in škatle za jedilni pribor. Tovarna je do-bila tudi nov štiristransko skobleni stroj, kar je predstavljal za tiste čase veliko pridobitev. Poleg tega je domači konstruktor in mojster mehanične delavnice Jože Martinčič po lastni iniciativi

V proizvodnji kot tudi v ostalem delu življenja smo imeli dobre učitelje, ki so se ob vsaki priliki znašli. Predvsem naj omenim mojstra vzdrževalne delavnice in večkratnega predsednika delavskega sveta Martinčič Jožeta. Martinčič je bil celo l. 1934 vodja štrajka v tovarni »Stol« v Kamniku. Kazensko je bil odpuščen in prišel k nam 1947. Lahko si predstavljamo njegove izkušnje v delavskem razredu. Leta 1962 smo bili zopet na veliki preizkušnji, ker se je na zahodu vodila gonja proti komunističnim državam. Takrat sem bil poslan v ZDA za reševanje reklamacij pri enem izmed kupcev. Takrat sem tudi spoznal, kaj lahko škodi politika, saj so bili naši izdelki zelo kvalitetni in so jih reklamirali nepošteno. Leta 1964 smo se selili v Stražo, leta 1965 sem šel na drugo delovno mesto na upravi.

izdelal stroj za izdelavo obešalnikov tipa 401, 402, 403, 404, 405, ki so šli vsi za izvoz. Prej so se navedeni obešalniki proizvajali namreč na namiznem rezkarju, sedaj se je kapaciteta proizvodnje naenk-rat dvignila za več kot 200%.

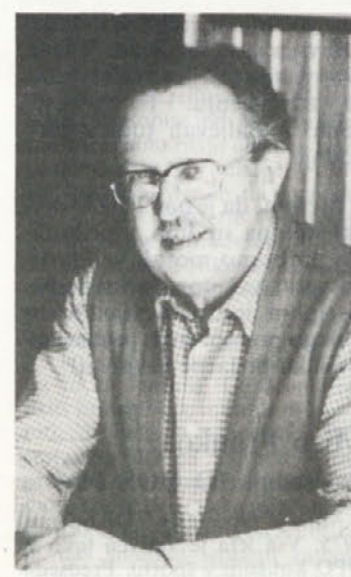
Leto 1955: Zbirajo se temni oblaki nad tovarno. Ameriški trg se iz političnih razlogov zapira. Zaradi pomanjkanja naročil je bilo iz tovarne prisiljeno odpustiti veliko delavcev, kar je bilo zelo boleče. Edina rešitev je bila nadaljnja finalizacija v izpopolnjevanju proizvodnih programov. To se je tudi zgodilo. V proizvodnjo pridejo izpolnjeni obešalniki tipa 301 in 303, stoječi obešalniki tipa 501, 502 in obešalniki z oznako žirafa in konj. Z novim programom in ponovnim odprtjem tržišča v ZDA in Angliji smo uspeli ponovno zaposliti skoro vse delavce, nekaj pa si jih je poiskalo zaposlitev drugje.

Leto 1956: Proizvodni programi se še nadalje izboljšujejo. Program navadnih obešalnikov se ukinja in prehaja v stoječe obešalnike. V proizvodnjo pride dodatno izdelava prenosnih stopnic, podstavkov za klobuke, izdelava škatel za čiščenje čevljev, začela se je pa že izdelava zložljivih stolov NO 3135 in 3110, ki se nato širi in izpopolnjuje do danes.

Leto 1957: V celoti se opusti proizvodnja nerentabilnih navadnih obešalnikov. Nadaljuje

Sedežna garnitura »Liberty«

Andrej Bajt
direktor TOZD TDP

Andrej je zaposlen v NOVOLES-u od leta 1964. Najprej je bil tehnolog za strojno obdelavo, nato pomočnik obratovodje in nazadnje direktor.

Tovarno drobnega pohištva poznam od leta 1964 dalje. V tem prispevku se ne bom dotikal posameznih let, ker je bila tovarna po preselitvi v Stražo programsko že relativno stabilizirana. Oprl se bom na posamezna značilna obdobja, ki so bila usodnega pomena za razvoj TDP-ja. V obdobju 1973 — 1975 se TDP obnavlja; tovarna je bila dozidana za okrog 1000 m², obnovljena je bila lakirnica, kar je močno izboljšalo delovne pogoje, ki so bili predtem neznosni.

Leta 1974 se pojavi prva večja kriza na ameriškem trgu. Ta se je začel zaradi recesije zapirati, kar je močno prizadelo naš TOZD. Nismo imeli kaj delati, nismo mogli planirati, proizvajali smo za vsako ceno. Z osebnimi dohodki smo bili najnižji v NOVOLES-u. Kljub temu delavcev nismo odpuščali. Iskali smo nove programe in opuščali stare. V celoti smo opustili program obešalnikov in ostale nerentabilne programe.

Kriza je trajala celo leto, zato smo v letu 1975 izdelovali samo gugalnike in stole. Ta program je pozneje ostal stalen. Leta 1978 je nastopila nova kriza. V ZDA se je ponovno pojavila recesija in zopet smo se znašli v hudi krizi tudi mi; prodaja se je ustavila in naročil ni bilo, k čemer je botrovala tudi nerodnost Slovenijalesovih komercialistov. Tudi ta kriza je pravzaprav pozitivno vplivala na razvoj TDP-ja. Izboljšali smo kvaliteto izdelkov, v proizvodnjo so prišli novi asortimani in tudi delovna disciplina se je povečala. Veliko preokretnico doživi TDP v letih 1981 — 1982. Takrat začne družba stimulirati izvoz, kar nam je omogočilo hiter skok na boljše.

V letu 1984 se TOZD reorganizira. Kot poseben obrat se organizira priprava surovin, ki služi celotnemu Novolesu. Tu se opravlja prevzem surovine, manipulacija, sušenje, groba strojna obdelava, krivljenje in lepljenje. Proizvodnja gugalnikov postane samostojen obrat. Za vsa obdobja nazaj velja, da smo vedno poslovali na

ranskem stilu. Izdelovati so se začeli tudi že prototipi Cocktail lamp in step mizic za program nove tovarne v Straži. Še najprej pa se je razvijal program gugalnih foteljev, gugalni fotelji so bili tudi nosilni program tovarne. Razvoj programov in prostorska utesnjenost na eni strani ter velike zaloge rezanega lesa v Straži je narekovalo potrebo po večji možnosti izkoriščanja obojega. Pripravljati so se začeli načrti o selitvi tovarne v Stražo.

Leto 1961: K programom iz prejšnjih let pridejo novi. Izdelovati so se začele stranice za fotelje in kavče. Začela se je tudi proizvodnja kolonialnih stolov »Captain«, »Side« in »Mates«. Izdelujejo se še tudi stoječi obešalniki, in več vrst gugalnih foteljev — »JUNIOR, NO. 901, NO 701, »Scroll«, »CAROLINA«.

Leto 1962: V tem letu se programi ne spreminjajo bistveno, opušča se čedalje bolj program obešalnikov v prid zahtevnejšim programom, t. j. gugalnih foteljev.xy

Leto 1963: Izpopolnjujejo se obstoječi programi s širšim asortimanom gugalnikov, začne se pa prva proizvodnja COMO kavčev in foteljev za Jugosport, kar pomeni prvi plasma izdelkov za domači trg. Vse doslej je bila vsa proizvodnja prodana na zunanja tržišča. Iz tega programa se je pozneje razvil program za novo tovarno TSP v Straži. Sedaj so postali programi že tako zahtevni, da je bilo treba nujno razmišljati o novih prostorih. Straža v sklopu kombinata Novoles je bila najbolj vabljava in to zato, ker je bila tam že postavljena infrastruktura (elektrika, voda, ceste itd.), obratovale so žage, v pogonu je bila že Tovarna vezanih plošč, odobrena je bila investicija nove tovarne. Novo investicijo so pripravljali Mirko Pečar, Vidmar Alojz in Kuhar Marjan. Investicija je bila izredno hitro izvedena.

Leto 1964: To leto je bilo v znamenju selitve. Značilnost te selitve je ta, da se je opravila tekoče in z minimalnimi zastojami. Poudariti je treba odločilno vlogo mehanskih del v tovarni in CRD v Straži, saj so ti sodelavci dejansko odmontirali stroj v Novem mestu, opravili generalni remont preko noči in naslednji dan je bil stroj v Straži usposobljen za delo.

se proizvodnja stolov NO 3135 in 3110. Dodatno se uvede v proizvodnjo izdelava nog za mize in proizvodnja sobnih garnitur: fotelji, dvosedi in trosedi NO 500 C. Proizvodnja preide na boljšo površinsko obdelavo tržno donosnejših artiklov, zato se zmanjšuje število zaposlenih. Proizvodnje pa ni bilo mogoče več povečati zaradi neprimernih prostorov, saj smo izdelke ročno nosili v 4. nadstropje in obratno. Proizvodnja pa se ni večala tudi zaradi skromnih kapacitet sušilnice lesa. Začne pa že izdelava vzorčnih gugalnikov.

Leto 1958: V proizvodnji so še vedno samo 4 modeli stoječih obešalnikov: obešalniki NO. 301, NO. 303, foteljske garniture NO 501, zložljivi stoli, gugalniki No. 901, 701 in scrol. Začele so se prve pošiljke montiranih gugalnikov, najprej v Evropo (ZRN). Začelo pa se je delo na elaboratu za višjo finalizacijo naših izdelkov (TV ohišja) kar pa pozneje ni bilo realizirano.

Leto 1959: Poleg proizvodov iz leta 1958 se je začela v tem letu proizvodnja foteljev »Liberty«, dvosedov, trosedov in izdelava ogrodij za Cocktail mize. Poleg tega so se izdelovale tudi prenosne barske mizice. Izdelali smo tudi prve garniture servirnih mizic v francoskem stilu. Širil pa se je tudi asortiman gugalnih foteljev, proizvajali pa smo tudi dve vrsti hotelskih klopi za ameriško tržišče.

Leto 1960: Iz preteklih let se ohrani samo del programov. Uvaja pa se več novih, zahtevnejših. Začela se je prva proizvodnja »COMO« garnitur: fotelji, dvosedi in trosedi v francoskem stilu in fotelji dvosedi ter trosedi v medite-

robu rentabilnosti in to predvsem zaradi mačevskega odnosa družbe do izvoznikov. Vsled tega smo za celo desetletje zanemarili obnovo tehnologije in bili z osebnimi dohodki na repu Novolesove lestvice. Nismo si mogli urediti niti dostojnega družbenega standarda. Vkljub temu pa je bila solidarnost delavcev v kriznih časih izredno visoka. Delavci so sprejemali težave z razumevanjem, kolektiv je bil vseskozi homogen in zdrav. Poudarim naj še to, da je bil TDP šola za večino strokovnega kadra v Novolesu. Iz njega je izpadla vrsta uglednih kadrov, ki sedaj zasedajo odgovorna mesta v Novolesu.

Če se sedaj ozremo še na bodočnost TDP-ja, naj povem, da so perspektive dobre. Izvozna usmerjenost bo še naprej naša glavna skrb. Zaradi vse večje konkurence na trgu bomo povečali kvaliteto in specializacijo dela. Osnovni proizvodni program bodo še naprej gugalniki, kolonialni stoli in moderni stoli. Upam tudi, da nam bo uspelo uresničiti predvidene adaptacije: prostorska in tehnološka ureditev lakirnice, prostorska in tehnološka ureditev priprave surovin in dokončanje potekajoče specializacije dela. Sedaj, ko se domači trg postopno zapira bi se vsi morali zavedati, kaj pomeni izvoz. Mislim, da bi se moralo že letos narediti kaj več na področju delitve po delu. Delavcu moramo čimprej omogočiti realno plačilo, če se dosega planski rezultati, še posebej pa, če se dejansko plani presegajo. Upam, da bomo v prihodnjih letih še veliko storili tako na razvoju programov kot tudi na področju skrbi za soliden delavčev standard.

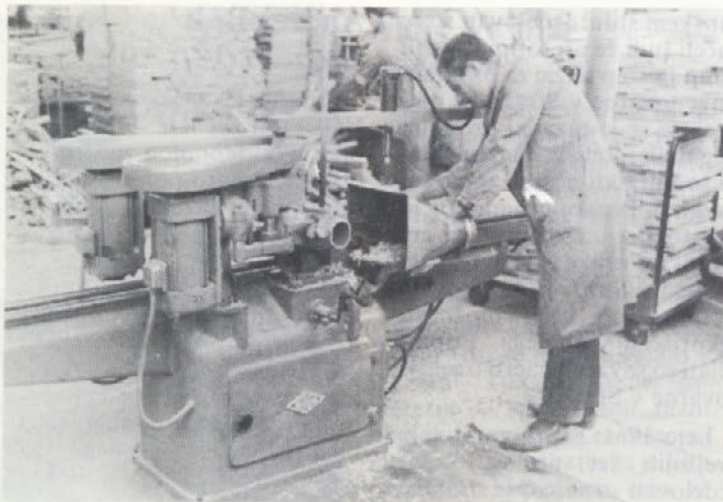
Anton Sotler,

vodja proizvodnje gugalnikov

Obrat proizvodnje gugalnikov, ki zaposluje 210 norma delavcev, proizvaja:

- gugalnike raznih tipov
- stole raznih tipov
- stilne stole

Celotna proizvodnja obrata gre v izvoz in sicer pretežno del na tržišče ZDA, manjši del pa tudi na tržišče ZRN in Anglije. Cene gugalnikov, po katerih je naš tozd najbolj znan, se gibljejo od 13,5 dolarjev (3.240,— din) za najcenejši tip gugalnika »Junior«, pa do 86 US dolarjev (18.840,— din) tip gugalnika »Bigsir«. Celotno proizvodnjo delamo po naročilu in nič na zaloge. Finančno trenutno razmeroma dobro stojimo, kar pa še ne pomeni, da nimamo motenj. Težave imamo s surovino, ki je občasno primanjkuje, predvsem plemenitega lesa, večkrat je pa tudi slabše kvalitete. Mislim, da bi bila tudi prisotnost na delu lahko bistveno boljše. Neprijetnosti nas tarejo tudi kot posledica dolgoletnega in že tradicionalnega izvoznika. Kot vsi vemo, izvozniki do nedavnega niso imeli dobrih pogojev za gospodarjenje in proizvodnjo. Primanjkovalo nam je denarja za obnovo strojne opreme in za vlaganje v družbeni standard. To se nam še danes krepko pozna, čeprav zadnje čase precej vlagamo v obnovo proizvodnih kapacitet. Moramo pa še izpeljati rekonstrukcijo lakirnice, obnovo garderob in sanitarij. V prihodnosti nas še čaka reorganiziranje obstoječega tehnološkega procesa, ki se bo moral podrediti linijskemu načinu proizvodnje gugalnikov. Prav tako se bomo v bodoče morali vsi bolj podrediti proizvodnji in delu, ker bomo lahko le tako kos pogojem, ki vladajo na trgu.

Peter Drenik, tehnolog leta 1965 v TDP

Vid Fajdiga,

sekretar tozda

Vid je v TOZD-u od leta 1979 dalje. Prišel je iz Primorske in se kar lepo vživel v novo sredino. O svojem TOZD-u pravi naslednje:

Smo največji TOZD v Novolesu, povrh smo pa še izvozno usmerjeni. To se v marsičem seveda odraža tudi v odnosih. Še vedno čutimo nekdanji mačehovski odnos družbe do izvoznikov. Najbolj se to pozna na kadrovskih problemih. Vsa leta smo imeli veliko fluktuacijo, ki je bila kot posledica slabih delovnih pogojev in slabega standarda: nimamo ustreznih garderobnih omarič, sanitarije so pod vsako kritiko, poleg tega so delovni pogoji v proizvodnji močno pod kritiko:

delovni prostori so utesnjeni, prisoten je prah, ropot, preprih, strupene pare lakov in lužil. To je pogojevalo prekomerno odsotnost z dela: velika bolniška, kršitve delovnih obveznosti (neupravičeni delovni izostanki), malomarno opravljanje dela ipd.

V zadnjih letih se od nas slavljata prva generacija delavcev, ki so začeli delati še v Tovarni igrač. Moram priznati, da so bili to dobri delavci, ki so vzgled poznejšim rodovom.

Na sploh moram reči, da so starejši delavci pridni delavci: bolje opravljajo svoje delo, bolj so kritični in znajo konstruktivno opozarjati na nape. Po strukturi zaposlenih smo bolj ženski TOZD, le-teh je 65%. To se seveda rezultira na porodniški, negi itd. Imamo 20% delavcev iz drugih republik, vendar smo kar homo-

gena ekipa. Lansko leto (1984) smo doživeli radikalne organizacijske spremembe, kar je povzročilo novo delitev dela. Upam si trditi, da večjih problemov v naši TOZD že nekaj časa ni. Problemi sicer so, vendar jih po mojem mnenju, učinkovito rešujemo na demokratski način tako v samoupravnih delovnih skupinah kot tudi v drugih oblikah. Poprečni osebni dohodek znaša v našem TOZD-u 28.000, din. To seveda ni veliko in smatram, da je treba delavcu zagotoviti tako delo, ki mu bo omogočalo ustrezen osebni dohodek, sem pa proti raznim socialnim dodatkom, ki pomenijo le trenutne rešitve. Standard delavcev postopno rešujemo: uredili smo jedilnico, letos bomo rešili problem garderob in sanitarij. Precejšen problem nam predstavljajo prevozi delavcev na delo. Veliko jih je iz oddaljenih krajev in to predstavlja za njih napor, neredke so pa tudi zamude avtobusov.

Mislim, da dokaj dobro rešujemo tudi socialno problematiko z dodeljevanjem enkratnih denarnih pomoči in z

omogočanjem rekreacijskega zdravljenja v Toplicah. V letu 1984 je bilo več kot 50 delavcev na zdravljenju. To prakso bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

Menim, da je naš TOZD dokaj solidna sredina, v prihodnje pa bomo morali vendarle posvetiti več pozornosti redu, disciplini in varovanju družbenega premoženja, predvsem z vidika požarne varnosti!

Miro Franko,

predsednik IO OOS TDP

Miro je zaposlen v TDP od leta 1975. Vsa leta je aktiven tako v DPO kot tudi v športu. Predsednik IO OOS je eno leto. Delo sindikata v TOZD-u TDP ocenjuje kot dokaj vzorno. Sindikat je v TOZD-u TDP najbolj aktiven na naslednjih področjih: na zagotavljanju socialne varnosti zaposlenih, v kulturi, športu, na področju izpeljav sprejemanja raznih samoupravnih aktov. Prisotni smo pravzaprav povsod in mislim, da delavci vedo za obstoj sindikata v TOZD-u. Zagotavljanje socialne varnosti delavcev je ena najpomembnejših nalog našega sindikata. Zavedamo se, da je padeč realnih osebnih dohodkov močno prizadel ljudi z nizkimi osebnimi dohodki. To rešujemo kratkoročno z dajanjem enkratnih denarnih pomoči, prizadevamo pa si, da bi se našli načini (večja storilnost ipd.), da bi delavci več zaslužili. Bolnim delavcem omogočamo rekreativno zdravljenje v Toplicah. Pri tem naj omenim, da se pri odločanju, kdo bo šel v Toplice, poslužujemo zelo demokratičnega postopka, Sindikat skliče ses-

tanke samoupravnih delovnih skupin, na katerih dajejo delavci mnenja o kandidatih. Tako je vsak privilegij izključen. Na teh sestankih prislusnemo mnenju ljudi tudi o drugih zadevah in potem skušamo probleme rešiti. Ravno sedaj izvajamo akcijo za izboljšanje prehrane delavcev. Obravnavamo tudi disciplinske postopke in tako na nek način vršimo nadzor nad službami.

Na kulturnem področju smo aktivni predvsem pri organiziranju proslav, kupujemo vstopnice za razne prireditve, izobešamo stenske časopise ipd. Na športnem področju smo malo aktivni, udeležujemo se le športnih iger v okviru Novolesa. Menim, da je naš sindikat na nekaterih področjih dovolj aktiven, predvsem to velja za aktivnosti oblikovanja stališč delavcev do sprejemanja samoupravnih aktov, na nekaterih je pa aktivnost v primerjavi s preteklimi leti nazadovala, predvsem velja to za kulturo. Če ocenjujem delo samega IO, moram pripomniti, da delamo »okrnjeno«. Na sestankih IO je namreč vedno prisotna le ena izmena in tako ne more priti do usklajenih stališč vseh skupin. Za naprej si želim, da bi naš sindikat izpolnil zadane programe in tako koristil delavcu.

Emil Trampuš, vodja obrata priprave surovin

Emil je v Novolesu od leta 1965. Služboval je na različnih področjih, sedaj vodi v letu 1984 ustanovljeni obrat priprave surovin. Emil nam opisuje dejavnost TOZD-a s svojega področja.

Naš obrat se je formiral predvsem zato, da bi se koncentrirale sušilne in skladiščne kapacitete ter kapacitete lepljenja pod enotno vodenje. Pred tem se je vsak TOZD za sebe parcialno in drobnjarsko ukvarjal s tem, tako je bil vsak razvoj onemogočen. Ni bilo preglednosti nad zalogami. Z organiziranjem tega obrata bi pa ravno to dosegli, poleg tega bi dosegli lažje planiranje in na podr-

očju lepljenja pocenitev surovin in večje izkoristke surovin. Že enoletno delovanje obrata je prineslo dobre rezultate in potrdilo, da je bila odločitev pravilna. Na področju sušenja smo dosegli 70% suhega lesa in le 30% neposušene, prej se je dogajalo ravno obratno.

Strežba vseh TOZD-ov se je normalizirala, izkoristek kapacitet sušilnic se je zaradi povečane kvalitete surovin in kvalitetnejšega dela povečal za 25%, proizvodnja lepljenega lesa pokriva sedaj vse novolesove potrebe, nekaj lepljenega lesa prodajamo celo izven, prej so bile te količine komaj zadostne za potrebe TOZD-a TDP in delno TGD. Vsi efekti še niso izračunani, menim pa, da bi pristojne službe to morale opraviti. Za bodoče je treba še izboljšati predvsem prostore.

Erna Govedič, predsednica mladine v TDP

Erna je zaposlena v Novolesu, kamor je prišla iz Štajerske, od leta 1979. Vseskozi je zaposlena v tem TOZD-u. Predsednica mladine je že dve leti. O delu mladine v TDP pravi naslednje.

V našem TOZD-u nas je članov ZSMS na seznamu 35. To bi bilo za naš TOZD še kar zadovoljivo, če bi bili vsi člani aktivni, aktivnih je pa le okrog 20. Področja našega dela so predvsem: delovne akcije in obeleževanje praznikov. Lansko leto (1984) smo imeli okrog 13 delovnih akcij: izven delovnega časa smo skladali bloke in les, pospravljali dom na Resi in njegovo okolico, čistili ventilacijske kanale ipd. Od praznikov smo najbolj aktivni za 8. marec — Dan žena, ko delimo darila, sami smo izdelali čestitke ipd. Seveda se angažiramo ob prihodu štafete. Mislim, da je vse to še zmeraj premalo. Premalo je čutiti utrip naše organizacije.

V TOZD-u nas je mladih veliko, a aktivnost je zreducirana na le manjšo skupino aktivnih. Če ocenjujem razmere v TOZD-u, menim, da so dobre. Starejši delavci nas razumejo in nas tovariško sprejemajo v svojo sredino.

Pohvaliti moram dobro sodelovanje z drugimi DPO in vodstvom TOZD-a. Pripomniti pa moram, da se mladi le premalo potrudimo, da bi čimprej dosegli tako delovno vneto kot starejši.

Letos smo po zaključnem računu za leto 1984 izločili v sklad skupne porebe splošni del 66.644.000 din, kar je za 52% več, kot je bilo izločeno po zaključnem računu za leto 1983 (za potrošnjo v letu 1984!)

Največja postavka v skladu skupne porabe — splošni del je regres za letni dopust in znaša 29.475.000 din, kar pomeni 44% vsega sklada skupne porabe, nato pa so najpomembnejše postavke — nagrade za jubilate, skupaj nagrade 4.548.000 din, odhod v pokoj in posmrtnine 7.000.000 din, 40-letnica Novolesa 6.000.000 din itd.

Obrazložitev

Ad — 1 — Regres za letni dopust je planiran v višini 29.475.000 din bruto. Neto bo prejel delavec 7.500 din. Predvideno izplačilo v maju 1985

Ad — 2 — Letos je preko 200 jubilarov. Jubilantske nagrade znašajo za 10 let 10.000 din netto, za 20 let 20.000 din in za 30 let 30.000 din netto.

Ad — 3 — Za odhod v pokoj in posmrtnine imamo v našem samoupravnem sporazumu opredeljeno, da je odpravnina v višini 2 — 3 povprečna OD na zaposlenega v SRS v preteklem letu, odvisno od delovne dobe.

Ad — 4 — V Novolesu je cca 300 upokojevcv. Letos predvidevamo za upokojece 3.000 din netto. Poleg tega je v znesku 1.500.000 upoštevana tudi pogostitev.

Ad — 5 — Pogostitev jubilarov — Vsako leto je tradicionalna proslava na Otočcu, za kar planiramo 750.000 din. Predvidoma bo ta proslava 13. ali 20. decembra.

Ad — 6 — Športno društvo planira tekmovanje v vseh športnih disciplinah zlasti pa smučanje, kegljanje, odbojka, šah itd.

Ad — 7 — Zdravstveno varstvo — Planiramo večje število delavcev za zdravljenje v zdraviliščih in nekatere zdravniške preglede v inštitucijah izven Novega mesta.

Ad — 8 — 40-letnico Novolesa — Predvidevamo, da bo srečanje celotnega kolektiva 22. 6. oz. 29. 6. 1985 (Glede na vreme) na Jasi v Dol. Toplicah.

Ad — 9 — Leta 1975 smo sprejeli Družbeni dogovor o zaščiti spomenikov na Rogu in Baze 20. Letošnja obveza je 300.000 din.

Ad — 10 — 23. 2. so zimske športne igre SOZD UNILES

na Gačah. Poleg sredstev, ki jih bodo združile članice SOZD UNILES je potrebno dodatnih 500.000 din.

Ad — 11 — Menzo v Straži je potrebno redno vzdrževati. Letos je glavni strošek sanacija strehe.

Ad — 12 — Letos je 15-letnica delovanja Dol. Okteta. Novoles je že nekaj let pokrovitelj. Namenjamo 120.000 din.

Ad — 13 — Komisiji za kulturo namenjeno letos 300.000 din. Kulturne prireditve bodo v znamenju 40. letnice Novolesa.

Ad — 14 — Za najem in vzdrževanje počitniških kapacitet namenjamo 3.500.000 din. Najeli bomo kapacitete na morju.

Ad — 15 — Za godbo namenjamo letos kar 1.450.000 din. Od tega 450.000 za redno dejavnost in 1.000.000 din za nabavo instrumentov. Del sredstev za obnovo bo potrebno nameniti še v letu 1986.

Ad — 16 — V samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev skupne porabe imamo za nakup, najem in vzdrževanje počitniških kapacitet opredeljeno, da se obveznost za te namene izračuna po zaposlenem. Za tiste TOZD, ki nimajo dovolj sredstev se združi iz tistih TOZD, ki imajo dovolj sredstev, s tem da se leta v treh letih vrne, sicer se obveznosti vračanja črta. Letos so vrnili Sigmat, ter delno BLP in DSSS.

Ad — 17 — Dodatni program TOZD. S temi sredstvi razpolagajo TOZD za svoje specifične potrebe. V letu 1985 imajo ta sredstva predvsem TOZD TAP, TPP, TPI, TGD, TDP, TVP in Žaga. Ostale pa teh sredstev nimajo.

Marjan Grabnar

Proizvodnja ploščic v Račjem selu bo ukinjena in začeli bomo uvajati nov program

TOZD »Industrija gradbene keramike« je bil pripojen oktobra 1981. Dobili smo ga od SCT-ja. Takrat smo vsi upali, da bo poteza za Novoles uspešna. Pričakovali smo namreč, da bomo s pripojitvijo tega tozda dosegli naslednje rezultate:

1. Zaokroženo celoto proizvodnega programa stavbnega inženiringa, predvsem pri kompletiranju kopalniških ambientov
2. Pozitivno dohodkovnost na podlagi boljše organiziranosti proizvodnje, povečanja proizvodnje in izboljšanja kvalitete
3. Izkoriščanje domačih zalog surovine

Ta tozd, ki zaposluje 130 delavcev, proizvaja namreč visokokvalitetne keramične ploščice. Te ploščice so izdelane po takoimenovanem suhem postopku pri temperaturi žganja ploščice preko 1100° C. Zaradi visoke temperature žganja se dosega minimalno vpijanje vlage in odpornost ploščice proti obrabi. Ploščice ostalih proizvajalcev so veliko krhkejše in dosegajo vpijanje vlage do 15% do 20%. Ploščica IGK je torej zelo kvalitetna in ima specifično uporabnost, odporna je proti najbolj zahtevnim pogojem: mrazu, obrati itd.). Da bi zvezdili kaj več o usodi tega tozda, ki ga pestijo neprestane izgube, smo se pogovarjali s članom KPO, tov. Vernig Bojanom, ki je zadolžen za proizvodnjo nelesnih tozdov v Novolesu.

Tov. Vernig, katere naloge je ob pripojitvi podvzel Novoles, da bi tozd IGK rešil izgub, ki jih je imel vsa leta prej?

Kot ste v uvodu že navedli, smo se sanacije IGK-ja lotili smelo in z velikim optimizmom. Formirali smo sanacijsko komisijo, ki je skrbela za reševanje tozda. Izpeljali smo naslednje ukrepe:

a. Opravljen je bil remont tiskalnic, ki so bile v zelo slabem stanju zaradi dolgoletnega neprekinjenega obratovanja in niso več dajale ustreznih rezultatov;

b. Zgrajena je bila zorilnica glin, kar je bilo potrebno za doseganje večje homogenosti glin (za izdelavo ploščice potrebujemo namreč tri vrste glin, ki jo med seboj pomešamo) in za zmanjšanje porabe energije za sušenje in pa poveča se kapaciteta sušilnice;

c. Opravljena je bila reuperceracija (ponovna uporaba) odpadne toplote na peči. S tem smo dosegli, da se višek energije, ki bi bil sicer izgubljen, ponovno usmeri v sušilnico in v predgrevalno cono peči, kar bistveno zmanjša porabo plina;

d. Izvedeni so bili tudi ukrepi organizacijske narave:

— uvedli smo dnevno spremljavo rezultatov obsega proizvodnje in kvalitete po izmenah;

— uvedli smo sistem plansko preventivnega vzdrževanja;

— s tem smo dobili tudi primerno podlago za formiranje osebnih dohodkov na podlagi dejansko doseženih rezultatov;

— uvedli smo tudi samoupravne delovne skupine

To je bil glavni sklop ukrepov.

Ali so bili v tozdu IGK

doseženi kakšni pozitivni rezultati?

Da. In to veliki! Ukrepi, ki sem jih prej navedel, so dali naslednje rezultate:

— zmanjšale so se zastojne ure kot posledica vzdrževalnih posegov. V letu 1981 so znašali zastoji 6,1 ure na dan (v 24-tih urah obratovanja), v letu 1983 in 84 pa le še 3 ure;

— povečala se je proizvodnja. V letu 1981 je znašala proizvodnja 544.430 m² ploščic, v letu 1984 pa že 621.000 m² ploščic, kar pomeni 14% povečanje proizvodnje;

— poraba plina se je zmanjšala: tako je normativna poraba plina znašala v 1981 1.62. Naj povem, da je to ena najnižjih porab plina na enoto v jugoslovanski keramični industriji;

— struktura proizvodnje se je bistveno spremenila v prid glaziranih ploščic. Neglazirane ploščice smo proizvodili samo še toliko, kolikor je bilo nujno zaradi tehnološkega procesa;

— poraba je produktivnost: tako se je produktivnost povečala v obdobju 83/82 za 17% in v obdobju 83 za 14%. To je daleč največja porast produktivnosti v Novolesu;

— izboljšali so se medsebojni odnosi in zadovoljstvo zaposlenih.

Tov. Vernig, nanizali ste nam vrsto odličnih rezultatov, ki so jih rodili izvedeni ukrepi. Pričakovali bi torej tudi pozitivno poslovanje. Žal pa vemo, da ni temu tako. Povejte nam kaj o izgubah in vzrokih za njihov nastanek.

Žal moram potrditi, tozd je v izgubi in ne samo to, izgube so se iz leta v leto večale in močno bremenijo poslovno uspešnost celotnega Novolesa.

V obdobju X—XII, 1981 (torej takoj po pripojitvi) je znašala izguba 3.727.000 din (skoraj 4 stare milijarde) in je še naraščala. V I. 1982 je znašala 32.775.000 din, v I. 1983 je znašala 61.802.000 din in v letu 1984 že 80.109.000 din (starih milijard). Kljub prej navedenim izgubam nominalno iz leta v leto naraščala, ukrepi so prispevali le k temu, da izguba ni bila še večja. In kje so vzroki, me sprašujete? Naj navedem nekaj bistvenjših faktorjev. V obdobju 1981 do I. — 3. 84 so bila prisotna sledeča neugodna gibanja:

— cena plina propanbutana se je dvignila z indeksom 404, tu velja takoj pripomniti, da predstavlja ta postavka 30—35% delež v strukturi stroškov;

— cena frit (sestavina glazure) se je dvignila z indeksom 280;

— cena kaset z indeksom 255.

Povečale so se tudi cene ostalih materialov. In kaj smo mi v Novolesu dosegli na področju cen? Naše prodajne cene so se v tem obdobju dvignile le z indeksom 161,2. Kot lahko razberete predstavlja to ogromen razkorak med cenami in to, žal v našo škodo. Kot sem že prej povedal, smo iskali rešitev znotraj temeljne in delovne organizacije, toda tako velike razlike le nismo mogli nadomestiti.

Kaj je Novoles naredil, ko je bilo več kot očitno, da tozda s to proizvodnjo nikakor ni možno sanirati?

Tako v tozdu kot tudi v DO smo se odločili, da je najbolj umestna ustavitev proizvodnje. Delavski svet IGK je 3. 4. 1984 sprejel sklep o ustavitvi proizvodnje. Pristopili smo k programu preusmeritve proizvodnje. DO »Dana« iz Mirne je bila pripravljena prevzeti objekte za potrebe svoje proizvodnje. Ponudbo smo dali tudi SOZD »Gorenje«, če bi bilo morda

tam zainteresirani, da bi kompletirali svoj program keramičnih ploščic, pogovori so tekli tudi s SOZD-om IMV. Žal je »Dana« odstopila od prevzema, SOZD IMV zaradi finančnih težav, v katerih se nahaja, ni zmožal novih vlaganj, SOZD »Gorenje« pa na ponudbo sploh ni odgovoril. Tako je tozd ostal v okviru Novolesa, kjer smo razmišljali o možnostih prestrukturiranja v okviru keramičnega programa: izdelava strešne opeke, uporabne keramike ipd., ali v okviru druge proizvodne dejavnosti, ki obstaja v Novolesu. Ravno v tem času je pa prišlo do bistvenih sprememb, ki so kazale na lepe možnosti nadaljevanja obstoječe proizvodnje. Poslovna skupnost keramike SRS je privolila na 5% hitrejše naraščanje cen ploščic IGK, kot pa je povprečna rast keramike v SRS. Tako smo s I. 6. 1984 v skladu s projekcijo cen povečali ceno za 34,5%. Druga ugodna in povsem nepričakovana sprememba se je zgodila pri plinu. Za 21% se je znižala tudi cena plina propanbutana. V tem trenutku se je ekonomika IGK bistveno spremenila. Izračuni so pokazali, da bi IGK posloval z minimalno izgubo. Ker so omenjena podjetja odstopila od ponudbe, smo se odločili za nadaljevanje proizvodnje. Žal pa je bilo obdobje ugodnih preseženih kratko. Že v septembru 84 so se začeli razvijati odnosi med cenami skokovito in negativno:

— cene vhodnih surovin so skokovito naraščale, prodajna cena je ponovno dosegla 90% lastne proizvodnje,

— prihajala je v gradbeništvu mrtva zimska sezona in vsled tega so naraščale zaloge, ki trenutno znašajo 170.000 m².

Ponovno je bil sprožen alarm potrebi preusmeritve proizvodnje. Delavski svet IGK je 25. 12. 85 dejansko tudi sprejel tak sklep. Ponovile so se aktivnosti o iskanju preusmeritvenih programov, ki na srečo med letom niso zamrle. Sedaj je stanje tako: sedanja proizvodnja preneha 31. 3. 1985, s tem, da se je Novoles zavezal, da zagotovi zaposlenim socialno varnost. Ko bo proizvodnja ustavljena bo stekla odprodaja osnovnih sredstev in postopno investiranje v program v okviru lesne proizvodnje, ki predvideva izdelavo ploskovnih elementov za potrebe lesnih tozdov. Upam, da smo to pot na pravi poti in da bo tozd IGK kmalu dočkal svetlejšo prihodnost.

A. Šterbenc

Delavske športne igre SOZD Uniles — ROG '85

Že koncem lanske zime, ko smo od DO Stol iz Kamnika prevzeli organizacijo ZŠI SOZD UNILES v letu 1985, smo vedeli, da bodo igre združene z vrsto težav in naporov. Tako sta bila že v jeseni 1984 izbrana organizacijski odbor in informativno-propagandna komisija, ki naj bi uredila vse potrebno glede organizacije. Delo je kmalu nato steklo, tako da je do sobote 9. 2. 1985 bilo vse pripravljeno.

Tedaj pa nam jo je zagodlo vreme, dolensko smučišče je ostalo brez snega, igre smo morali prestaviti na rezervni termin 23. 2. 1985 in pri tem upali, da nam bodo snežne razmere prihodnjic bolj naklonjene.

Res je pobočja Gač nekaj dni pred rokom pobelil sneg, toda takrat se je prava borba za izpeljavo tekme šele začela. Sneg je bilo potrebno steptati, progo utrditi, očistiti kamenja in politi z vodo. Dvajset do petindvajset smučarjev je tri dni nesebično, s pomočjo gasilcev (Kovačec Janez in Baša Ivan) in pod strokovnim vodstvom trenerja smučanja tov. Henčič Petra, pripravljalo in tudi nad vse uspešno uredilo dve veleslalomski in eno tekaško progo. Naj povemo samo to, da smo na progo prenesli 32.000 l vode. Da trud ni bil zaman, je pokazala sobotna tekma, saj so vse proge odlično zdržale vseh 320 nastopajočih tekmovalcev.

Proge so pripravljali:

Henčič Peter TKO, Medved Slavko BLP, Vizjak Igor DSSS, Vidmar Igor DSSS, Dular Zdene BLP, Mojstrovic Zvone TES, Rozman Ivo Žaga, Malenšek Matjaž DSSS, Božič Tine TVP, Šuštaršič Matjaž TSP, Udovič Zmago DSSS, Kregar Martin DSSS, Švent Marko DSSS, Franko Miro TDP, Pavlenč Slavko TDP, Legan Miha DSSS, Šonc Stojan TSP, Ravbar Toni TSP, Novinec Janez TSP, Legan Jure TDP, Marolt Dare TSP in Kovačević Žare DSSS

Potem, ko so bile proge uspešno pripravljene, smo dosti mirneje pričakovali goste iz enajstih DO, članic SOZD UNILES.

V soboto so ceste proti roškemu smučišču oživele. Avtobusi in številni osebni avtomobili so pripeljali smučarje — tekmovalce ter goste na prizorišče tekme. Ob 10,00 je bilo vse pripravljeno za začetek.

Megla ni nikogar motila, skoznjo so se »svetili« štetilni rdeči klobučki z oznako »Novoles 40 let« in ob dobri glasbi je bilo vzdušje prav prijetno.

Po kratkem pozdravnem govoru je tov. Jovanovič Dušan kot predstavnik sindikata DO Novoles, organizatorja letošnjih iger, odprl tekmovalce. Tekmovalci so se napotili vsak k svojemu startu, sodniki k sodniškim mestom, gledalci pa proti cilju. Tekma se je začela.

Ni bilo treba dolgo čakati na prve »tekmovalce«. Res da so to bili Dular Zdene, Ravbar Toni in Rak Alojz, ki so predstavljali »bloške smučarje«, oziroma malo zapoznele pustne šeme, toda smeh in dobra volja vsekakor predstavljata pomembnejši del teh srečanj.

Po tej predstavi pa se je pravo tekmovalstvo začelo. Izvajalec »dirke«, smučarsko društvo Rog, je brezhibno opravilo svojo nalogo. Rezultati so se vrstili in ob 14,30 se je z zadnjo disciplino, to je s smučarskimi teki, športni del srečanja tudi zaključil. Tekmovalci in gostje so se napotili proti Dolenskim Toplicam, organizatorji in sodniki pa v Novoles na izračun rezultatov ter izdelavo zaključnega biltena.

Tokrat je zdravilišče v Dolenskih Toplicah dobilo povsem drugačno podobo. Namesto običajnih večernih oblek in kravata se je v restavraciji kar bleščalo od smučarskih puloverjev, hlač, čepic vseh vrst ter ostale športne garderobe. Šumelo je kot v panju in šele večerja je za nekaj časa preprečila izmenjavo »lovskih« in malo manj »lovskih« doži-

Ekipa pripravljena na spopad z vremenom

Le izredni prizadevnosti Novolesovih športnikov se je treba zahvaliti, da so se zimske športne igre UNILES uspešno izpeljale

vljavev in prigod z letošnjega kot tudi preteklih srečanj.

Po večerji je sledil kratak kulturni program. Folklorni ansambel »Kres« je zaplesal in predstavil navzočim nekaj starih, dobrih, slovenskih narodnih plesov, člani ansambla »Fantje z vsež vetrov« pa so zvalili goste na plesišče. Vse to je povezoval Toni Gašperič, »rdeča nit« programa, ki je s svojimi dovtipi in domisljami sprožal med prisotnimi salve smeha.

Čas do razglasitve rezultatov in končne ocene sobotnega dne je hitro minil. Za par besed ob zaključku ter predajo medalj in pokalov smo zaprosili tov. Janeza Bajuka, predsednika KPO DO Novoles, tov. Marjana Planinca, predsednika SOZD UNILES in tov. Fajdiga Vida, namestnika predsednika KO sindikata SOZD UNILES.

VELESALOM:

ŽENSKES POSAMEZNO

1. kategorija do 25 let

1. Boža Grom, LIKO 37,21
2. Nataša Mesec, LESNINA 37,37

3. Polona Suhovrnik, STOL 37,49
11. Turk Ivanka, NOVOLES 41,32

2. kategorija od 26 do 35 let

1. Lavra Curk, MEBLO 35,87
2. Dora Trebižan, MEBLO 36,83
3. Zvonka Klasek, LESNINA, 36,92
5. Cveta Šinkovec, Novoles 37,85
11. Zvonka Todorovič, Novoles 40,80
16. Stanka Šnidaršič, Novoles 42,96
17. Milka Jernejčič, Novoles 43,57

3. kategorija nad 35 let

1. Anica Okoren, STOL 35,79
2. Daša Logar, LESNINA 37,31
3. Jadviga Bedrač, MARLES 38,86
9. Anica Golob, Novoles 41,81
10. Anica Jarc, Novoles 43,19

MOŠKI POSAMEZNO

1. kategorija do 30 let

1. Miran Menciger, LESNINA 37,65
2. Ljubo Bizjak, MEBLO 37,75
3. Herman Turk, JAVOR 39,22
- Darko Marolt, NOVOLES 39,22
6. Toni Ravbar, Novoles 39,72
11. Viki Turk, Novoles, 41,17
12. Drago Miklič, Novoles 41,19
14. Jože Kren, Novoles 41,40

2. kategorija od 31 do 40 let

1. Branko Skok, MEBLO 38,73
2. Dular Zdene, NOVOLES, 39,74
3. Matjaž Goltez, LESNINA 39,99
4. Janez Novinec, Novoles 40,33
6. Peter Henčič, Novoles 41,85
17. Jure Legan, Novoles 45,71

3. kategorija od 41 do 50 let

1. Vinko Kunstel, LESNINA 30,02
2. Štefan Grubič, MARLES 31,56
- Rajmund Kolenc, MEBLO 33,66
5. Igor Slak, Novoles 34,14
8. Andrej Bajt, Novoles 35,23
9. Zvone Peterlin Novoles 35,49
17. Boštjan Japelj, Novoles 40,21

4. kategorija nad 50 let

1. Tone Šegula, MARLES 33,08
2. Štefan Humar, STOL 33,43
3. Bogomir Zorman, LESNINA 36,62
6. Stane Štavadohar Novoles, 38,40
7. Slavko Kregar, Novoles 39,60

(Nadaljevanje na 14. strani)

SMUČARSKI TEKI:

ŽENSKÉ POSAMEZNO:

1. kategorija do 25 let

- 1. Florjana Pisnik, MARLES 18,16
- 2. Vesna Vidmar, NOVOLES 28,46
- 3. Cvetka Berginc, LIKO 32,14

2. kategorija od 26 do 35 let

- 1. Boža Grom, LIKO 21,37
- 2. Grčar Brigita, NOVOLES 24,27
- 3. Neda Bitežnik, MEBLO 25,59
- 4. Alenka Gorše, Novoles 26,21

3. kategorija nad 36 let

- 1. Anica Lavrač, STOL 25,54
- 2. Anica Okorn, STOL 27,04
- 3. Jadviga Bedrač, MARLES 28,39

MOŠKI POSAMEZNO

1. kategorija do 30 let

- 1. Dušan Orehek, STOL 30,02
- 2. Edo Bizjak, MEBLO 30,48
- 3. Marko Kotnik, STOL 33,21
- 5. Brane Vidmar, Novoles 36,08
- 11. Franci Zupančič, Novoles 39,21
- 14. Edo Lukšič, Novoles 42,14

2. kategorija od 31 do 40 let

- 1. Vlado Lah, Marles 33,45
- 2. Miro Pivk, Liko 34,39
- 3. Ivan Likovec, MEBLO 36,24
- 4. Igor Vizjak, Novoles 36,39
- 11. Mladen Majster Novoles 40,38
- 13. Žare Kovačević, Novoles 41,39

3. kategorija od 41 do 50 let

- 1. Anton Majcen, HOJA 15,49
- 2. Ludvig Pepina, LESNINA 16,19
- 3. Karel Šumer, MARLES 17,41
- 9. Andrej Bajt, Novoles 19,51
- 13. Zvone Peterlin, Novoles 23,01

4. kategorija nad 51 let

- 1. Rado Kasjak, MARLES 17,04
- 2. Štefan Humar, STOL 21,19
- 3. Bogomir Zorman, LESNINA 21,53
- 6. Stane Štavadhar, Novoles 26,08

REZULTATI EKIPNO

Ekipnim zmagovalcem po posameznih disciplinah sta pokale za prva mesta podelila tov. Marjan Planine in tov. Fajdiga Vid

VELESLOLOM ŽENSKÉ

- 1. LESNINA LJUBLJANA 152 t
- 2. MEBLO NOVA GORICA 134 t
- 3. STOL KAMNIK 91 t
- 4. NOVOLES STRAŽA 68 t

VELESLOLOM MOŠKI

Zaradi prevelikega števila prijavljenih tekmovalcev je bila moška ekipa v veleslalomu DO Novoles diskvalificirana, s čimer smo izgubili 1. mesto v VSL in skupno ekipno 2. mesto

- 1. LESNINA LJUBLJANA 123 t
- 2. MEBLO NOVA GORICA 121 t
- 3. MARLES MARIBOR 108 t

SMUČARSKI TEKI MOŠKI

- 1. MARLES MARIBOR 149 t
- 2. STOL KAMNIK 139 t
- 3. MEBLO NOVA GORICA 110 t
- 4. NOVOLES STRAŽA 103 t

SMUČARSKI TEKI ŽENSKÉ

- 1. MARLES MARIBOR 62 t
- 2. HOJA LJUBLJANA 59 t
- 3. MEBLO NOVA GORICA 56 t
- 4. NOVOLES STRAŽA 55 t

REZULTATI EKIPNO

— VSE ŠTIRI KATEGORIJE

Pokale organizatorja za prva tri mesta ekipno, je podelil tov. Bajuk Janez.

- 1. MEBLO NOVA GORICA 421 t
- 2. MARLES MARIBOR 379 t
- 3. LESNINA LJUBLJANA 357 t
- 6. NOVOLES STRAŽA 230 t

Ob koncu razglasitve je sledila še objava organizatorja naslednjih ZŠI SOZD UNILES. V letu 1986 bo to športno-družabno srečanje DO združenih v SOZD UNILES, prevzela DO Javor iz Pivke.

Formalni del dneva je tako bil končan, sledilo je še rajanje z vmesnimi humorističnimi vložki Tonija in prostovoljci iz vrst tekmovalcev. Tudi tokrat smo dokazali, da so športniki veseli in družabni ljudje. Vrh programa pa je bilo pobratenje enajstih članov, predstavnikov DO, združenih v SOZD UNILES. Pobratenje smo izpeljali po starem slovenskem običaju s hlebcom domačega kruha, soljo, »frakeljcem« prave, domače slivovke in zagotovilom, da se prihodnje leto ponovno srečamo v Pivki.

K. G.

Novolesovi športniki pripravljajo progo za Unilesovo zimsko športno tekmovanje

Za pomoč pri organizaciji iger se zahvaljujemo:

TOZD TDP

— za izdelavo spominskih znakov ZŠI SOZD UNILES 1985

TOZD TES

— za organizacijo prevozov

IGD NOVOLES

— za prevoze vode na smučišče

GD VAVTA VAS

— za uporabo gasilske cisterne

RAZVOJNEMU CENTRU

— za pomoč pri izdelavi pokalov, panojev in spominskih znakov

SLUŽBI VARSTVA

— za organizacijo zdravstvene službe na smučišču

RAK ALOJZU

— za oblikovanje pokalov, medalj, diplom in spominskih znakov

OBRADINOVIČ IGORJU

— za oblikovanje biltena

ŠIMENC TONČKI, FABJAN JULKI, HORVAT DARJI, NOVINEC VESNI IN ŠENICA ALENKI

— za pomoč pri izdelavi ključnega biltena iger z rezultati

K. G.

Dular Zdene demonstrira smučanje iz preteklosti

ZAHVALA

Ob smrti drage mame Rozalije KRESE se iskreno zahvaljujemo osnovnima organizacijama sindikata TOZD TSP in TVP za venco, sodelavcem za izrečena sozolja ter denarno pomoč.

Sinova
Maks in Ivan

ZAHVALA

Ob smrti najine mame Marije ZUPANČIČ se najlepše zahvaljujem OOOZS TOZD TES za podarjeni venci in kolektivu kuhinja za denarno pomoč.

Hčerka Vovk Ljudmila in
sin Adolf Zupančič

Sklad skupne porabe — stanovanjski del

Letos bomo sklad skupne porabe — stanovanjski del (v nadaljevanju stanovanjski sklad) prvič oblikovali in delili stanovanjski sklad v skladu z novim SaS o reševanju stanovanjskih vprašanj, ki je bil sprejet na referendumu dne 21. 4. 1984. Bistvene novosti oz. načelne spremembe, ki potem narokujejo delitev sklada, so v naslednjem:

— vsa sredstva, ki se tekoče izločajo iz BOD ostanejo v splošnem delu sklada za individualno kreditiranje in nakup stanovanj

— ni več posebnih posojil za kadre posebnega pomena za DO oz. TOZD

— na nakup stanovanj za kadre se odloči z letnim planom, s tem, da se po Z. R. izločijo dodatna sredstva iz čiste dohodka

— ostal je princip oblikovanja sklada po občinah.

A) Nakup kadrovskih stanovanj:

V letu 1985 predvidevamo nakup 3 stanovanj za kadre in sicer: 1 dvo in pol sobno za TOZD Lipa, 1 dvo in pol sobno za TOZD TKO, 1 garsonjero za DSSS.

Potrebna sredstva v letu 1985 9.200.000 din, ki so posebej izločena po Z. R. 1984.

B) Občina Novo mesto:

Razpoložljivih sredstev ob 66.348.000 din.

Od tega namenjamo:

1. Individualni krediti 40.000.000
2. nakup stanovanj 17.000.000
3. sofinanciranje stanovanj z drugimi DO 8.000.000
4. Vzdrževanje hiše v Podhosti 150.000

Pod tč. 2. predvidevamo nakup 6 dvosobnih stanovanj 2 dvo in pol sobne ter 1 garsonjero. Za ta stanovanja bomo naprosili za kredit pri stanovanjski skupnosti v višini 14.000.000 din.

C. Občina Trebnje:

Predvidevajo vsa prosta sredstva porabiti za individualne kredite.

D. Občina Krško:

Predvidevajo vsa prosta sredstva porabiti za individualne kredite. Za TOZD lipa se bo iz združenih sredstev kupilo kadrovske stanovanje.

E) Občina Metlika:

TOZD TKO predvideva vsa prosta sredstva porabiti za individualne kredite. Za TOZD TKO se bo iz združenih sredstev kupilo kadrovske stanovanje.

Marjan Grabnar

PLAN SKUPNE PORABE — STANOVANJSKI DEL ZA LETO 1985

	skupaj	Novo mesto	TKO TKO	TAP IGK Trebnje	Krško
A) VIRI SREDSTEV					
Sredstva izločena iz BOD za potrebe DO	55.451	46.877	2.357	1.963	1.835
Neizkoriščena sredstva 84	13.398	9.359	1.181	854	1.504
Udeležba delavcev za nakup stanovanj	561	352	29	180	
Vrnjene anuitete od posojil delavcem	4.590	4.108	149	286	47
Kredit LB 175%	18.300	17.500	800		
Skupaj	92.300	78.196	4.516	3.283	3.387
B) PORABA SREDSTEV					
Anuitete	5.498	3.795	67	985	471
Nazagotovljene pogodbe 1985	8.400	8.000			400
Interni krediti med TOZD 10% (SSP)	248	-127	25	300	50
Ostalo	700			700	
Skupaj	14.846	11.848	92	1.985	921
C) RAZLIKA (A — B)	77.454	66.348	4.424	1.298	2.466

Planica

Pod Poncami se skriva,
vse svoje čare razliva.
Velikanka tam stoji,
se v soncu nam blesti.

Lepote te Planice
si vsakdo zaželi,
zato tam se zbere
veliko nas ljudi.

A kadar sonce tone,
velikanka v vseh teh čarih
le nema obstoji,
ko večer se nanjo razpusti.

Nikoli pa Planica sama ni,
saj tam mgoli vse polno ljudi.
Vsak san začne se tam skakanje,
z njim pa vsakodnevno občudovanje.

In tam za hribi
pod Poncami se skriva,
jo velika sončna luč obseva.

Cele dneve občuduje,
ko da nekdo ji prerokuje:
»Še živela dolgo boš,
v srcih naših zamrla TI ne boš!«

A, Planica, ti si list lepote,
od sveta lepega vzeti,
da ohraniš nam lepote
in lep planinski svet.

Tadeja Šporar, 6.b

Tekmovanje v streljanju z zračno puško za ženske in moške, serija 20 + 5

V torek, 5. 2. 1985 se je na strelišču športne dvorane MAROF odvijalo prvo tekmovanje DO NOVOLES v streljanju z zračno puško v letošnjem letu. Na strelišču se je zbralo 20 strelcev in strelke, ki so se pomerili v posamični konkurenci.

Razveseljivi so bili rezultati, ki kažejo na viden napredek. Za primerjavo z lanskoletnimi rezultati, kjer je bilo doseženo povprečje pri moških 106,6 krogov in pri ženskah 64,7 krogov je bilo letos doseženo povprečje pri moških 135,9 in ženskah 98 krogov.

Škoda le, da je bila konkurenca precej okrnjena, ker so se tekmovanja udeležili predstavniki le šestih TOZD (ŽAGA, TSP, TVP, TAP in TPP) ter DSSS.

Prepričani smo, da bo interes za športno streljanje prav na podlagi doseganja dobrih rezultatov še narastel in da se bo takih in podobnih tekmovanj udeležilo še večje število strelcev.

V letošnjem letu bomo organizirali v okviru DO NOVOLES še ekipno prvenstvo med TOZD, ki se bo odvijalo v dveh delih:

- spomladanski del v mesecu marcu ali aprilu
- jesenski del v mesecu oktobru ali novembru.

Ekipno sestavljajo trije moški in dve ženske.

Nazivi najboljših TOZD v streljanju si pribori ekipa, ki je v obeh delih dosegla največ točk.

Glede na zanimivost tekmovanja in vabljivega naziva pričakujemo, da bo na strelišču zastopana vsaka TOZD s svojo ekipo.

REZULTATI:

Ženske posamezno:

1.	Lindič Majda	TOZD TDP	115 kr.
2.	Kozan Lidija	DSSS	112 kr.
3.	Turk Ivanka	TOZD TPP	67 kr.

Moški posamezno:

1.	Manojlovič Slobodan	DSSS	178 kr.
2.	Udovič Zmago	DSSS	167 kr.
3.	Jovanovič Dušan	TOZD TVP	158 kr.
4.	Okroglič Marjan	DSSS	157 kr.
5.	Kristan Slavko	TOZD TDP	144 kr. (2 x 10)
6.	Bostič Josip	DSSS	144 kr.
7.	Rajer Ljubo	TOZD ŽAGA	141 kr.
8.	TOZD TAP		140 kr.
9.	Šercelj Silvo	TOZD ŽAGA	139 kr.
10.	Maraž Franc	TOZD TAP	138 kr.
11.	Pičič Miloš	TOZD TVP	137 kr.
12.	Kosmina Gorazd	DSSS	133 kr.
13.	Đurić Branko	TOZD ŽAGA	130 kr.
14.	Slak Tomaž	TOZD TAP	108 kr. (2 x 10)
15.	Berkopec Branko	TOZD TSP	108 kr. (0 x 10)
16.	Golob Martin	TOZD TAP	106 kr.
17.	Razdrh Mirko	TOZD ŽAGA	82 kr.

ŠD NOVOLES

Delavske športne igre

V četrtek, 14. 2. 1985 je bilo na Cikavi pri Novem mestu sindikalno prvenstvo občine Novo mesto v smučarskih tekih. Na dobro urejenih progah je nastopilo 53 tekačev in tekačic iz 18-tih podjetij. Ekipo Novolesa je tokrat predstavljalo 6 tekmovalcev, doseženi pa so bili naslednji izidi:

Ženske do 30 let:

1. Škarjak Irena, Krka 24,10
2. Frir Maja, Zdravstv. center 24,60
3. Gorše Alenka, Novoles 32,62

Moški od 41 — 50 let:

1. Mrvar Ignac IMV 44,85
2. Bracko Slavko SGP Pionir 45,28
6. Medle Slavko, Novoles 55,61

Moški od 31 — 40 let:

1. Strniša Jože, SGP Pionir 38,30
2. Žužek Metod Tem. sodišče 40,02
4. Vizjak Igor, Novoles 43,85
7. Majster Mladen, Novoles 47,95
18. Kovačević Žare, Novoles 67,50

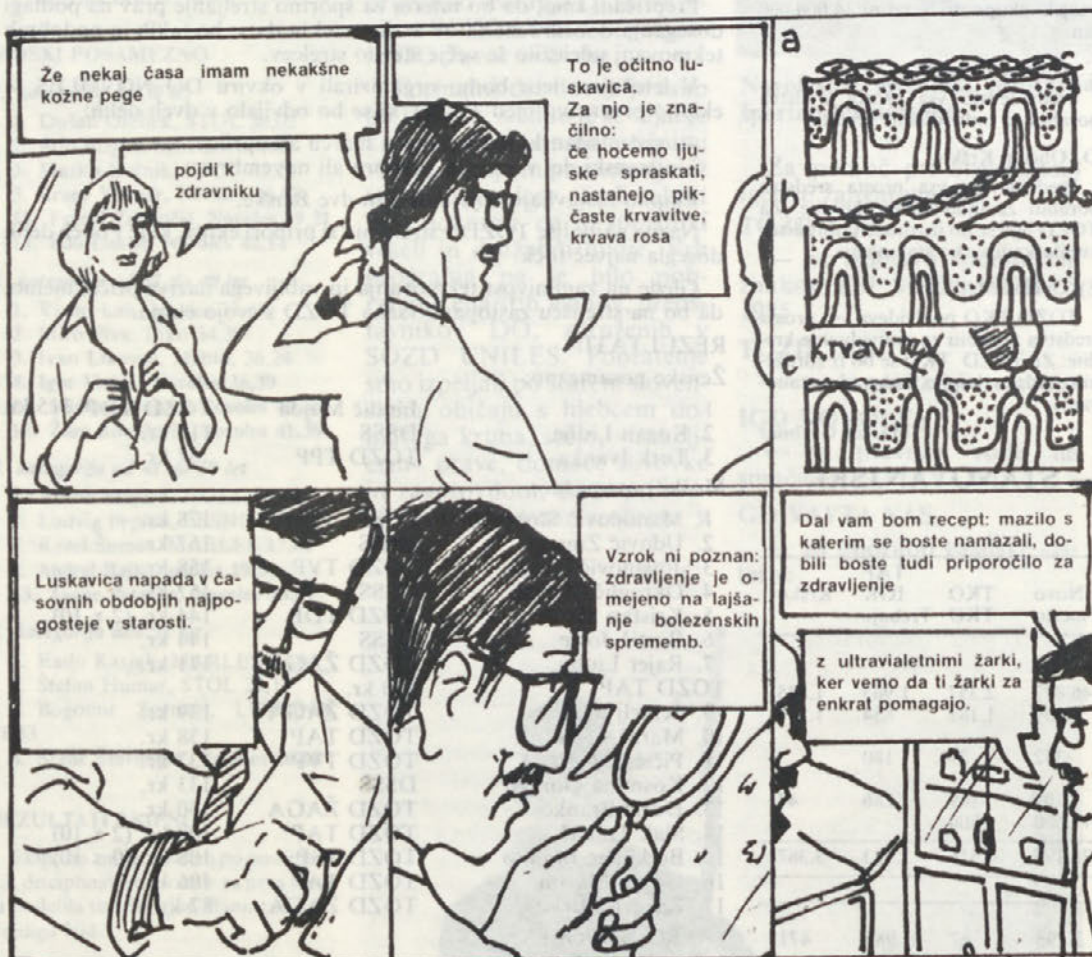
V ekipnem delu je pri ženskah Novoles zasedel III. mesto za ekipama Krke in Zdravstvenim centrom, moški pa so bili IV, za SGP Pionirjem, Krko in IMV.

K. G.

Luskavica ali psoriasis vulgaris

Je dokaj pogosta, nenalezljiva, dedna kožna bolezen, za katera so značilna rdečkasta, z luskami pokrita kožna žarišča, ki se med sabo združujejo v večja in trajajo različno dolgo časa. Potek bolezni je običajno kroničen. Pri posameznih rasah je različno razširjena, pri Evropejcih se pojavlja v 1,5 do 2%. Točni vzroki bolezni niso znani, zato je ne znamo zaenkrat dokončno pozdraviti. Za nastanek oziroma izbruh bolezni so važni naslednji dejavniki:

1. Dednost — če ima eden od staršev luskavico, je do 30% verjetnosti, da jo bodo imeli tudi otroci, če pa jo imata oba, je verjetnost do 60%.
2. Dejavniki, ki bolezen lahko izzovejo pri tistih, ki nosijo skrito bolezen so: različne poškodbe, druge bolezni (npr. angina), spremembe v ravnovesju žlez z notranjim izločanjem, težki duševni pretresi, itd.

● da se pri DO GORJANCI do- bijo tudi solidni šoferji. To se je pokazalo v januarskih mrzlih dne- vih, ko so se jutranje temperature spustile tudi do -25 C. Šofer avto- busa Ivan NOVAK, ki prevažata delavce TPP-ja iz Dolža in Stopič na delo, je bil v teh dnevih vedno točen in dosleden. Tako so delavci iz TPP-ja redno in točno prihajali na delo v najhujšem mrazu. Pa ne samo to, ni jim bilo treba čakati in zmrzovati na postajališčih, poleg tega je bil avtobus tudi ogret. V primerjavi z drugimi šoferji, ki tu- di vozijo delavce iz istega kraja, je ta šofer resnično častna izjema, saj so drugi avtobusi močno zamuja- li, ali jih pa brez vsakega obvestila celo ni bilo. In? Ljudje so na mrazu čakali in čakali. Šoferju Ivanu Novaku bodo v TOZD TPP-ju dodelili primerno na- grado, ki naj bi bila vzpodbudna ali opomin tudi drugim šoferjem.

● da je upravni inšpektor sku- pščine občine Ilidža v preteklih mesecih izdal 12 odločb o prepovedi nadaljnega dela delavcem občinske uprave Ilidže, ki nimajo ustrezne izobrazbe za opravljanje del v zvezi z upravnimi posli. Ti delavci niso niti v naknadnem ro- ku opravili strokovnega izpita, čemur je sledil sklep o prenehanju delovnega razmerja in sicer s ta- kojšnjo veljavo. To je najbrž izjemen primer, da delavce, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev, čaka odpoved. Odprto pa ostaja vprašanje, kako so ti delavci dobi- li tako zaposlitev.

● da je izvršni odbor Gospo- darske zbornice Slovenije sklenil med drugimi podeliti priznanje GZS tudi novinarjema Milenu Šobru (Radio Ljubljana) in Stane- tu Pučku (dopisništvo Vjesnika in TV Ljubljana) za uspešno obveščanje o dogajanjih in aktualnih problemih na gospodarskem pod- ročju ter o dosežkih in pobudah za napredek gospodarstva. Tovariša Pučka dobro poznamo iz oddaje o rdečih številkah v našem TOZD-u IGK iz Račjega sela. V Novolesu se najbrž ne bi preveč navduševali nad njegovimi zaslugami!!!!

(Po GV)

Cene Moznik se sprašuje, kaj bo v letu 1985

Riše: I. Balog, Piše: A. Šterbenc

